SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVI Nr. 13 775 | Joi 4 decembrie 1986 | Prima ediție | 6 PAGINI — 50 BANI

Orientările Congresului al XIII-lea al P. C. R. — orientări fundamentale pentru progresul multilateral al patriei

ROLUL DINAMIC, PROPULSOR AL IDEILOR ÎNAINTATE, REVOLUȚIONARE

„Să dezvoltăm și să îmbunătățim continuu concepția noastră revoluționară despre lume și viață, activitatea ideologică. Ceea ce am realizat pînă acum și ceea ce cunoaștem astăzi constituie baza pentru o nouă cunoaștere și o nouă dezvoltare a teoriei, a concepției despre lume și viață".

NICOLAE CEAUȘESCU

Însemnătatea istorică a Congresului al XIII-lea al partidului, își întregește concludent semnificația prin adoptarea magistralei expuneri a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politico-educativă drept program ideologic al partidului.

Pornind de la **unitatea dialectică dintre viața materială și spirituală a noii orînduiri**, secretarul general al partidului sublinia necesitatea de a avea permanent în vedere că modul de gîndire, conștiința socială, gradul de dezvoltare a științei, învățămîntului și culturii sînt determinate de baza materială a societății, de modul de producție și de repartiție a bunurilor materiale, activitatea ideologică avînd, în același timp, un rol important în stimularea dezvoltării forțelor de producție. Astfel, amploarea și profunzimea vieții ideologice, rolul ideilor înaintate ca ferment al progresului social se oglindesc în vastele transformări economice, sociale, politice, morale calitativ noi generate de revoluția și construcția socialistă.

Conștiința de sine a noii societăți, mereu îmbogățită de spiritul revoluționar ce îi jalonează devenirea istorică, este expresia proceselor succesive, interdependente — de ordin economic, social, politic — ce determină nu numai schimbarea radicală a vechilor structuri și relații sociale, ci și progresul de ansamblu al noii societăți. În lumina programului ideologic, dacă factorii materiali, economici au, în ultimă instanță, rolul hotărîtor, factorilor politico-ideologici le revine o sarcină nu mai puțin importantă : aceea a influențării și convingerii maselor, a contribuției active la perfecționarea sistemului social, în interiorul căruia se definesc și se exercită căile afirmării reale a libertății și creației umane.

Noua orînduire întrunește condiții optime pentru elaborarea și generalizarea unei **concepții teoretice unitare despre lume și viață**, ceea ce nu înseamnă „înghețarea" „osificarea" acesteia la un anumit nivel al cunoașterii sau al experienței sociale. Dimpotrivă, unitară în esența ei, ideologia socialistă, conștiința de sine a societății se află — sub semnul unor permanente transformări calitative dat fiind că **procesul revoluționar, revoluția socialistă continuă, se amplifică permanent, în conformitate cu fiecare stadiu istoric — atît în domeniul forțelor de producție, cît și al structurii sociale, al relațiilor de producție și sociale, al modului de viață al oamenilor.**

Abordarea relației dialectice dintre baza materială și viața spirituală comportă, desigur, analize multilaterale, nuanțate, cu atît mai necesare cu cît în istoria generală a edificării noii orînduiri o astfel de problemă a fost uneori privită simplist, uneori dîndu-i-se interpretări unilaterale, rutiniere, manifestate prin exagerarea uneia sau alteia dintre laturile vieții sociale, implicit prin neglijarea problemei strategice a armonizării lor, ceea ce nu a putut să nu genereze și să întețină iluzii și aprecieri subiectiviste.

Ca urmare a cursului nou, creator al Congresului al IX-lea al partidului, dezvoltarea societății noastre socialiste a avut și are loc în condițiile integrării armonioase a tuturor laturilor vieții social-economice într-un amplu proces constructiv ce se răsfrînge, deopotrivă, asupra bazei și suprastructurii. În acest sens, **programul ideologic al partidului, devenit parte integrantă a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism**, fundamentează strategia potrivit căreia actualul stadiu al dezvoltării țării, nivelul forțelor de producție, exigențele întăririi continue a proprietății socialiste, funcționalitatea optimă a democrației muncitorești, revoluționare impun, cu puterea unei cerințe obiective, generalizarea concepției ideologice înaintate despre lume și viață, realizarea unei concordanțe cît mai depline între nivelul forțelor de producție, caracterul relațiilor sociale și conștiința maselor largi.

Așa cum a stabilit Congresul al XIII-lea, întrepătrunderea armonioasă a dezvoltării intensive a forțelor de producție cu afirmarea unei concepții înaintate despre lume și viață reprezintă unul din obiectivele centrale ale perfecționării noii orînduiri, dat fiind că raportul existență-conștiință conferă funcții superioare, un rol activ, dinamic ideologiei, conștiinței socialiste. **„Să înțelegem că munca de formare a omului nou, de creare a unui spirit revoluționar în muncă, în viață, în toate domeniile presupune ca toate organele și organismele de partid și de stat din cadrul propagandei și culturii — dar și întregul partid — să considere problema activității politico-educative ca o sarcină centrală în momentul de față"** — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Experiența arată că modelarea socialistă a gîndirii oamenilor, a comportamentului lor psihosocial, deci afirmarea la scară generală a conștiinței socialiste, se petrec în cursul unui proces revoluționar complex, care nu urmează automat, spontan transformările de ordin material. Relația dialectică dintre acești factori rezultă din faptul că transformările revoluționare din sfera producției materiale, ambianța realității socialiste bazate pe raporturi de producție socialiste și purtînd pecetea dezvoltării și modernizării forțelor de producție, a proprietății socialiste, obștești constituie terenul fertil al afirmării conștiinței înaintate. Aceasta are drept temei valorile sociale și principiile etice ale socialismului, respectul și dragostea față de muncă și de avutul obștesc, spiritul de dreptate socială, profunde sentimente de patriotism și de solidaritate internațională. Dintr-o asemenea perspectivă, masele populare se afirmă ca totalitate de individualități unite prin conștiința intereselor comune, prin lupta pentru împlinirea înaltelor idealuri ale socialismului și comunismului. Înțelegerea și înfăptuirea obiectivului etapei actuale, a exigențelor modernizării structurilor economice, îndeosebi pornind de la dezideratul fructificării cuceririlor impetuoasei revoluții tehnico-științifice, de la promovarea consecventă a unei politici avansate de economisire a materiilor prime, a combustibililor și energiei, de la exigențele implementării programatice a noii revoluții agrare sînt condiționate de nivelul de conștiință, de pregătirea politică, ideologică, profesională a tuturor oamenilor muncii.

Desfășurată în strînsă relație cu practica socială, fiind expresia și călăuza acesteia, activitatea ideologică a partidului nostru se caracte-

Ion MITRAN

(Continuare în pag. a V-a)

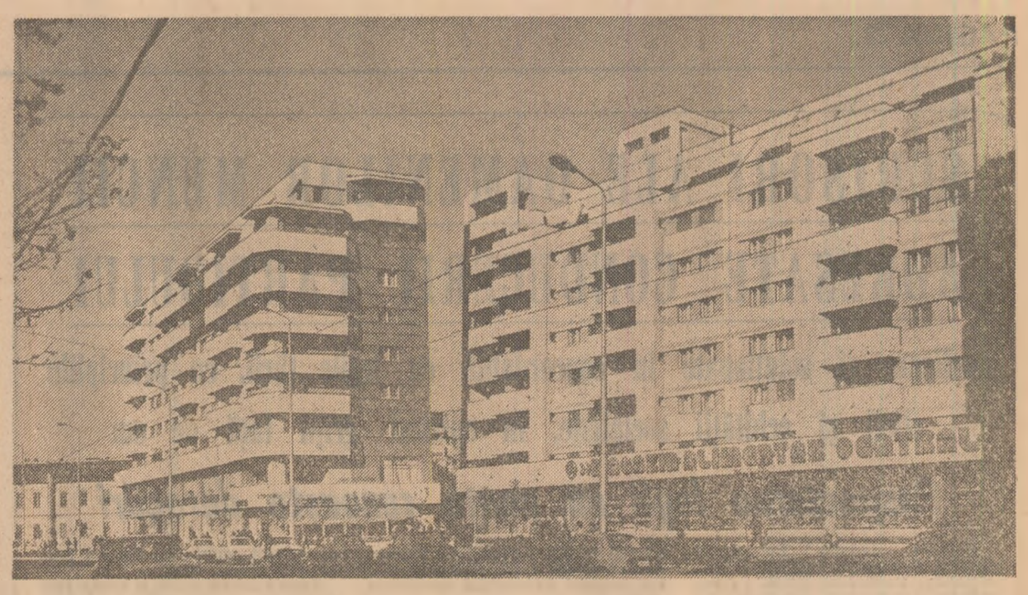

Colectivul Trustului de antreprize generală pentru construcții-montaj Bihor raportează un succes de prestigiu — realizarea sarcinilor anuale la construcția de locuințe, bilanț ce are la bază organizarea superioară a activității pe șantiere, atenția deosebită acordată mecanizării lucrărilor și creșterii productivității muncii.

— Primul an al noului cincinal — ne-a spus Ioan Malița, inginerul-șef al trustului — marchează un însemnat salt în activitatea noastră, concretizat, printre altele, în construirea și predarea către beneficiari cu aproape 1 000 apartamente mai mult decît în anul trecut. Totodată, la construcții-montaj s-a executat un volum de lucrări cu 70 milioane lei mai mare ca în 1985, în timp ce la producția industrială, sporul este de 42 milioane lei.

Este semnificativ faptul că peste 500 apartamente au fost preluate de către beneficiari pentru efectuarea finisajelor interioare. Sînt eforturi care se regăsesc cuprinzător cu precădere în peisajul noilor ansambluri urbanistice „6 Martie", „Decebal", „Tudor Vladimirescu", „Proletarilor" și „Nufărul" II din municipiul Oradea. **(Ioan Laza)**

Foto : **Sandu Cristian**

Cercetarea în sprijinul valorificării superioare a resurselor materiale

Printre orientările programatice elaborate și fundamentate de partidul nostru, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind dezvoltarea economiei naționale, un loc de primă importanță îl deține afirmarea puternică a rolului hotărîtor al cercetării științifice în introducerea rapidă și fermă a progresului tehnic în toate domeniile de activitate. Promovînd cu consecvență această orientare, secretarul general al partidului a inițiat și a determinat stimularea puternică a gîndirii creatoare autohtone, legarea ei tot mai strînsă de cerințele complexe ale progresului societății românești, în vederea dezvoltării economico-sociale, a așezării întregii opere de construcție socialistă pe temelia celor mai avansate cuceriri ale noii revoluții tehnico-științifice contemporane.

Unul din obiectivele majore urmărite cu consecvență de conducerea partidului îl constituie **valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor, concomitent cu ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor.** În spiritul acestor sarcini, în cuvîntarea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu la recenta plenară a Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, se subliniază că **o contribuție esențială trebuie să aducă cercetarea la realizarea programelor de valorificare superioară a materiilor prime și materialelor. În toate ramurile economiei naționale va trebui să se ia măsuri pentru elaborarea, introducerea și generalizarea tehnologiilor moderne, asigurîndu-se pe această bază o folosire cît mai bună a materiilor prime și materialelor, sporirea randamentelor de utilizare a acestora, creșterea coeficientului de transformare a lor în produse finite, reducerea pierderilor.**

O asemenea cerință majoră se impune și pentru industria textilă care, cu deosebire în ultimele două decenii, a cunoscut în țara noastră o dezvoltare impetuoasă, fiind deservită și de o puternică și modernă bază de cercetare. Puternic mobilizați de sarcinile și indicațiile date de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul analizelor efectuate cu conducerea Ministerului Industriei Ușoare, de a se realiza produse cu un consum redus de materii prime, în special a celor din import, oamenii muncii din Institutul de cercetări textile au obținut o serie de rezultate cu efecte deosebit de bune în economie.

Căile prin care cercetarea în domeniul industriei textile a acționat pentru valorificarea superioară a materiilor prime sînt diverse. Acestea vizează în mod deosebit **conceperea și aplicarea unor noi tehnologii și optimizarea celor existente, obținerea unor produse textile noi, care să înglobeze mai puțină materie primă, să necesite cheltuieli mai reduse și să păstreze sau să depășească nivelurile stabilite pentru indicatori tehnici și funcționali care determină calitatea produsului textil.** În acest sens, o direcție în care colectivele de cercetători ai institutului și-au orientat eforturile o constituie stabilirea, împreună cu specialiști din întreprinderile din industria bumbacului, a unor tehnologii neconvenționale de filare a acelor fibre de bumbac care prezintă probleme în prelucrare determinate de unele caracteristici ale acestora și anume : lungime mică a fibrei, procent ridicat de fibre scurte — sub 10,5 mm — și un conținut mare de impurități vegetale. Astfel, cercetătorii experimentează un nou sistem de pregătire mecanică a fibrelor, lucru ce va permite ca operația de filare să se execute cu o productivitate ridicată, obținînd în acest fel fire de 34 m/gram, cu caracteristici fizico-mecanice și de aspect comparabile cu cele realizate pe plan mondial.

Și pentru fibrele naturale de in și

ȘTIINȚA
în confruntare creatoare cu cerințele economiei

cînepă, tradiționale în țara noastră, au fost abordate lucrări de filare neconvențională. Astfel, pentru fibrele scurte de in, cunoscute sub denumirea „cilți de la melițe", s-au stabilit experimental procedee mecanice de îndepărtare avansată a resturilor lemnoase — puzderii — de pregătire pentru filare și de filare, obținînd fire de finețe ridicată, 34 m/g, față de 2—3 m/g realizate prin tehnologiile clasice. Noile fibre pot fi utilizate astfel în domeniul articolelor pentru îmbrăcăminte, și nu doar pentru saci și ambalaje cum se utilizau înainte. În prezent, cercetările continuă și pentru a găsi posibilitatea prelucrării eficiente, utilizînd același sistem, a fibrelor de cînepă care prezintă caracteristici mai grosiere.

Noile tehnologii de transformare a fibrelor de in și fibre cu caracteristici tip bumbac permit prelucrarea mult mai eficientă a acestora pe mașinile de filare neconvențională. Aplicarea este însă condiționată de realizarea de către întreprinderea „Unirea" Cluj-Napoca a unei noi mașini de filat neconvențional, al cărei principiu de funcționare a fost elaborat de cercetătorii institutului. Este de dorit ca această mașină să fie cît mai rapid realizată, întîrzierea în asimilarea ei fiind considerabilă. O serie de obiective de cercetare au în vedere, în continuare, valorificarea superioară a fibrelor de lînă (brută și spălată) din producția indigenă. În acest sens, se urmărește posibilitatea de îndepărtare accentuată a impurităților pămîntoase, ceea ce va facilita operația de spălare cu influențe favorabile asupra calității, a consumului de produse chimice și a randamentului la spălare. Totodată, se preliminează și în acest domeniu posibilitatea obținerii unor rezultate bune în prelucrarea mecanică de filare, reducîndu-se prin aceasta consumurile specifice.

Deși pentru utilizarea firelor unice în urzeală, în întreprinderile de bumbac s-au efectuat și în trecut o serie de lucrări tehnologice, realizîndu-se astăzi o gamă largă de produse, continuăm totuși, în comun, acțiunea pentru extinderea acestui

Ing. Iulia PETRESCU
director al Institutului de cercetări textile

(Continuare în pag. a III-a)

Idei și semnificații

LECTURĂ ȘI DIALOG

Trăim o epocă de mari eforturi sociale pentru ridicarea nivelului de cunoaștere al oamenilor. Dezvoltarea învățămîntului, a diferitelor instituții social-culturale, a mijloacelor de comunicare în masă a contribuit decisiv la această adevărată explozie a nivelului general de instrucție, a orizontului cultural al oamenilor. Dar oricît s-ar investi în această direcție, oricîte eforturi ar consacra societatea socialistă edificării propriei noastre personalități culturale, acest obiectiv se cere completat — și împlinit — prin efortul fiecăruia dintre noi. Nu întîmplător există astăzi teorii care asociază analfabetismul cu absența sensibilității față de informație, a priceperii de a o procura și folosi. Ni se relevă și din această perspectivă importanța cerinței formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a ne perfecționa permanent pregătirea profesională, care capătă în condițiile contemporane valoarea unui adevărat imperativ. A-ți îmbogăți permanent cunoștințele, a ține pasul cu cadențele trepidante ale progresului reprezintă prima condiție de a stăpîni condiția propriei noastre existențe.

Este și ceea ce conferă o valoare de neînlocuit lecturii. Diderot spunea că „oamenii încetează să gîndească că atunci cînd încetează să citească". Poate în condițiile de astăzi aprecierea este șocantă : au apărut și alte canale care oferă date, informații cu care se pot face noi asociații. Cert este că în absența lecturii sărăcește, secătuiește sau chiar se epuizează materia primă a gîndirii — datele, aprecierile, interpretările ce apar între timp — se produce o desprindere de exercițiul el zilnic, o superficializare în asociații comune, banale și, mai ales, rigide. Lectura individualizează, cultivă, formează, dezvoltă : fără ea, acel dat, acel mănunchi de calități specifice fiecăruia se ofilesc, se chircesc. Nepracticată mult timp, poate conduce la o pierdere a identității culturale, în sensul că necultivate, nestimulate, capacitățile intelectuale se atrofiază și, astfel, se „dizolvă" în clișeele obișnuite, în modele curente. Relieful cultural propriu se aplatizează, cufundîndu-se și confundîndu-se cu judecăți comune, cu aprecieri stereotipe.

Urmăriți cu atenție un cunoscut care a pierdut — dacă a avut-o vreodată — deprinderea lecturii. El vehiculează doar ce a învățat cîndva, lipsa de nuanță, de prospețime a judecății se accentuează, limbajul sărăcește, punînd și mai mult în evidență primul simptom. Se instalează cu timpul o anumită rigiditate care favorizează un proces de automarginalizare profesională.

În alte cazuri, intervine un vădit efort de a disimula lipsa lecturii. Atunci, cunoscutul nostru se vrea „informat" și vehiculează „puncte de vedere" surprinse în discuții sau în parcurgerea fugitivă a unor scrieri. O întrebare mai incisivă, solicitarea unor detalii, a unor nuanțe sînt de natură să arate imediat că „punctul de vedere" respectiv este cules, purtat, nu dobîndit, asumat. A doua zi, dacă apare altceva nou, el îl adoptă fără reticențe, pentru că s-a obișnuit să îmbrățișeze nu gîndirea, ci modele ei trecătoare.

Firește, luat cu asalt de ritmurile tot mai accelerate ale progresului, furat de o sumedenie de tentații și preocupări, omul are timp mai puțin pentru lectură. Încă din secolul trecut, Schopenhauer propunea ca împreună cu cărțile să se vîndă și timpul necesar pentru a le citi. Într-una din epistolele sale, Seneca, parcă intuind o meteahnă a lumii moderne, își bătea joc de un om înfumurat care avea în casă o sută de cărți. Se întreba el : cine va avea timp să citească o sută de cărți ? Era avut în vedere, evident, un sens profund al lecturii. Nu lectura fugitivă, ci pătrunderea articulațiilor acelui univers de gîndire reprezentat de o carte. Și în acest sens dacă luăm lectura, să recunoaștem, oare ironia gînditorului antic nu ar putea viza și pe unii dintre contemporani ?

Cineva îmi povestea că a lucrat împreună cu un tînăr în primii ani după absolvirea facultății. Citea și recitea tot timpul aceeași carte, e adevărat o lucrare de referință în cultura universală. Dacă mai parcurgea și altceva, o făcea pentru a putea înțelege și adînci mai bine aprecierile din cartea sa de căpătîi. Văzînd că citește nu o săptămînă-două, nu o lună-două, ci aproape un an aceeași lucrare, colegii au început să schimbe ironii : e limpede, nu va ieși nimic din noul nostru cercetător. Dar, în cîțiva ani, tînărul s-a impus printr-o gîndire originală, în care se putea ușor remarca propensiunea către asociația inedită, proaspătă, pentru identificarea acelor semnificații mai puțin accesibile gîndirii obișnuite.

Realitatea este că sensurile profunde ale lecturii sînt adesea părăsite. Citirea și recitirea unui autor, a unei creații, însușirea cadenței interioare a gîndirii sale, a universului pe care îl propune, descifrarea legăturilor și conexiunilor, a raporturilor necesare în care se află propozițiile de bază ale respectivului univers sînt mai puțin practicate. De aici, și diminuarea rolului instructiv-formativ al lecturii. Au apărut chiar substitute ale lecturii integrale : extrase, capitole multiplicate etc. Poți neîndoielnic să te informezi astfel sau, mai bine-zis, să nu pari neinformat, dar este greu de închipuit că pe această cale se poate ajunge la ceva semnificativ : pentru că lipsește înălțimea gîndului, a interpretării care se regăsesc, implinite, numai la nivelul ansamblului.

Își face loc chiar un complex al lecturii. Priviți ce fac unii specialiști în momentul cînd iau o carte nouă în mînă. Nu se uită la conținut, ci la bibliografie. Ce a citat ? Cît sînt de recente sursele bibliografice ? S-a încetățenit și obiceiul de a cita cu tot dinadinsul chiar dacă autorul, se vede bine, nu a citit decît două pagini din lucrarea citată. Am întîlnit cărți în care se luau citatele din alte lucrări cu co-

Paul DOBRESCU

(Continuare în pag. a IV-a)

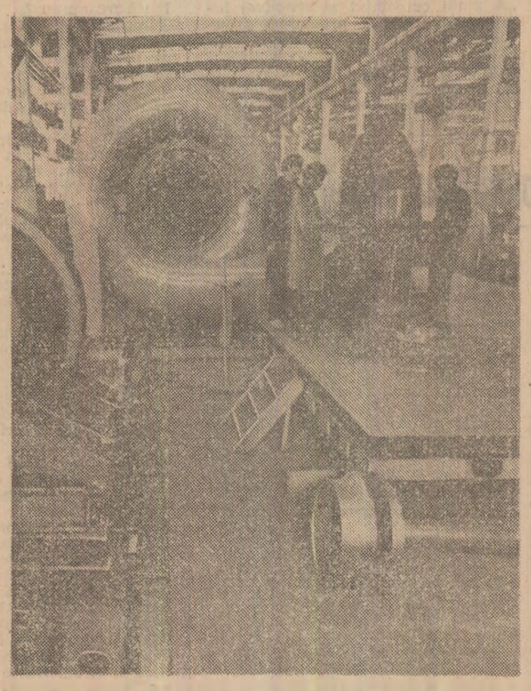

La Întreprinderea constructoare de mașini din Caransebeș se finalizează noi produse de înalt nivel calitativ destinate unor programe prioritare ale economiei naționale

O dimineață ca oricare alta

Dimineață ca oricare alta. Faptele par să meargă pe făgașul obișnuit. Se lucrează atent, încordat, eficient în oricare dintre cele 13 secții, mai bine-zis, în toate cele trei fabrici ale celui mai mare exportator de confecții din țară. În realitate însă la I.C.T.B. (Întreprinderea de confecții și tricotaje București) nici o zi nu seamănă cu cealaltă. Totul este sub semnul innoirii, al modernizării, sarcinile de producție, de export sînt în permanență corelate cu acțiunile de modernizare. Pentru că modernizarea unei întreprinderi-etalon — cum spunea ing.-șef de concepție Galupa Anghelina — înseamnă și creșterea productivității fizice, la unele sortimente cu mai mult de 50 la sută, și creșterea eficienței fondurilor fixe — după cum a indicat în luna martie a acestui an, secretarul general al partidului — și, în acest sens, găsirea de noi soluții, noi măsuri. Și modernizarea tehnologiei și a fluxului de fabricație pentru reducerea, de exemplu, a distanțelor de transport și introducerea unor noi sisteme de transport operațional. Sau, adîncirea profilării și specializării secțiilor, astfel încît, respectînd termenele beneficiarilor, să se lanseze produse noi, secțiile să poată fi profilate și pe sortimente. Sau linearizarea atelierelor de croit avînd în vedere ordinea operațiilor tehnologice, așa cum modernizarea înseamnă bogata activitate de autodotare : sute de dispozitive ajutătoare (cum ar fi robotul de ambalat în pungi de polietilenă construit de ing. Alexe Dan)... Toate pledînd pentru eficiență, eliminarea unor timpi morți, concentrarea activității spre creșterea productivității, a parametrilor calitativi...

La I.C.T.B., se lucra eficient, cu chibzuință — în ziua cînd m-am aflat în întreprindere — și la tronsoanele transportorului suspendat (tip monorai), care va fi gata pînă la sfîrșitul anului, și în secții, și la expediție... „Dacă vorbim de modernizare — sublinia și Aurelia Brațu, secretara comitetului de partid al întreprinderii — ar trebui amintiți toți cei care au creat acele dispozitive ajutătoare, în aparență neînsemnate, dar care aduc importante economii și ridică productivitatea muncii : toți specialiștii — și sînt vreo 200 în întreprindere — care acum își verifică rapoartele pe care le vor prezenta în „Sfatul inginerilor și tehnicienilor".

„Este primul sfat organizat de comitetul de partid, comitetul sindicatului și consiliul inginerilor și tehnicienilor — C.I.T., avînd ca temă : modernizarea ! Adică, mai clar : cum și-au îndeplinit programul lansat în primăvară, ce au realizat, ce a rămas neîmplinit... Special am programat această întîlnire imediat după referendum : să fie prilej de bilanț, de lansare a unor interesante propuneri, de stimulare a fanteziei, ingeniozității, priceperii, experienței..., toate într-o lume a păcii pe care noi toți ne-o dorim".

O dimineață obișnuită ? Pentru cel mai mare exportator de confecții din țară nici o zi nu seamănă cu cealaltă, iar în acea zi, în special, se făceau ultimele pregătiri pentru cel dintîi Sfat al inginerilor și tehnicienilor". În obiectiv : modernizarea.

Smaranda OȚEANU

REFERENDUMUL — EXPRESIE A VOINȚEI DE PACE A POPORULUI ROMÂN

„Votul pentru pace și înțelegere, cu conștiința datoriei împlinite"

Redacția noastră continuă să primească de la cititorii săi din toate colțurile țării numeroase scrisori în care își găsesc expresie adeziunea deplină față de noua inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, satisfacția față de impresionanta unanimitate cu care întregul nostru popor a spus DA la referendumul din 23 noiembrie. În versuri și proză, autorii isi manifestă sentimentele de stimă și prețuire pentru activitatea neobosită a conducătorului partidului și statului nostru în favoarea păcii și dezarmării, convingerea că această politică exprimă voința întregii națiuni. În două numere anterioare ale ziarului am publicat asemenea gînduri împărtășite de cititorii nostri. În rîndurile de mai jos continuăm să spicuim din scrisorile adresate redacției.

Ion Socol, din București, șos. Colentina 10, sector 2, ne trimite cîteva poezii dedicate idealului păcii, în care exprimă limpede mîndria pentru demersurile ferme și statornice ale României, ale președintelui ei, în favoarea acestui nobil deziderat. Autorul evidențiază în această privință sprijinul unanim al poporului român exprimat cu prilejul recentului referendum față de noua inițiativă de pace a conducătorului partidului și statului nostru :

La referendum DA am spus noi
doară,
Semnînd, astfel, Pămîntului
amiaza,
Din care își primește pacea raza,
Cu ea să însorească orice țară...

Eroul nostru Ceaușescu este
Și-al Terrei întru pace demn Erou,
Unirea-i luminează 'nalte creste.

Semnificația referendumului din țara noastră privind reducerea mijloacelor militare formează și tema unei poezii a lui *Geo Ciolcan*, din București, care, între altele, scrie :

Iară nouă pacea astăzi ni-i lumina
Ce ne jalonează drumul înălțărilor
prin ani.
Spunînd DA în dreptul păcii,
sîntem pururi suverani,
Pe vecie-n perimetrul ce se cheamă
sacru-țară !

Votul păcii și al vieții, înfrățit
cu omenia,
Să triumfe peste țară ca lumina
peste zori !
Ca o floare mîndră a păcii este
astăzi România !

Vasile Neagu, frezor la întreprinderea „ROMLUX" din Tîrgoviște, se referă în scrisoarea sa la adeziunea profundă a colectivului din care face parte față de noua inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, validată de întregul popor român în cadrul referendumului de la 23 noiembrie, în general față de politica externă a partidului și statului nostru : *„Acțiunile întreprinse de partidul și statul nostru pentru triumful păcii și colaborării între popoare ne umplu inimile de bucurie și mîndrie patriotică, deoarece ele exprimă voința de pace a întregului nostru popor — scrie corespondentul nostru. Ca și pentru toți concetățenii noștri, referendumul de la 23 noiembrie a constituit și pentru colectivul întreprinderii unde lucrez un prilej de a ne exprima sprijinul deplin față de reducerea cu 5 la sută de către România a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare. Consider că această măsură este folositoare sub toate aspectele. Mai întîi, așa cum s-a informat în presă, unele mijloace militare supuse reducerii au și fost adaptate pentru nevoile construcțiilor civile, iar cu altele urmează să se procedeze la fel. În afară de aceasta — și cred că acest lucru e chiar mai important — reducerea hotărîtă de România este îndreptată spre micșorarea încordării din lume, despre nevoia căreia se vorbește așa de mult și se face așa de puțin. Ar fi bine ca și alte țări să urmeze exemplul românesc, mai ales țările care au mijloace militare mai multe și mai puternice".*

Între corespondenții ce dedică poezii păcii se numără și *Rădules-*

V. OROS

(Continuare în pag. a V-a)

SCRISORI ALE OAMENILOR MUNCII ADRESATE CONDUCERII PARTIDULUI

analizate și soluționate în concordanță cu legile țării, cu principiile eticii și echității socialiste, în spiritul grijii față de om

Respectarea legii nu poate cunoaște derogări

Potrivit deciziei tovarășului Nicolae Ceaușescu, activiști ai Comitetului Central al P.C.R. au verificat o scrisoare referitoare la unele abuzuri și ilegalități săvîrșite de directorul Asociației economice intercooperatiste pentru creșterea și îngrășarea porcilor (A.E.I.C.I.P.) Veștem — județul Sibiu, comise cu știrea unor cadre de la Consiliul popular municipal Sibiu.

Cercetările efectuate au confirmat temeinicia afirmațiilor cuprinse în scrisoare. Astfel, referitor la activitatea de producție, s-a adeverit afirmația din scrisoare potrivit căreia punctul de tăiere și carmangeria din incinta A.E.I.C.I.P. Veștem funcționează la un loc ; nu se țin gestiuni separate, nu se completează separat documentele de evidență primară pentru sacrificare, tranșare și producerea de preparate de carne, conform metodologiei industriei cărnii ; nu există norme pentru randamente la sacrificare, pierderi tehnologice și nici consumuri specifice. Toate acestea au dus, se înțelege, la serioase neajunsuri în ce privește înregistrarea produselor finite și, implicit, la posibilități de sustragere. În al doilea rînd, s-a confirmat că unele dintre măsurile stabilite în toamna anului 1984, cu prilejul unei analize, de către un colectiv de activiști ai C.C. al P.C.R., împreună cu reprezentanți ai Comitetului județean de partid Sibiu, nu au fost aplicate. Este vorba despre neexecutarea popririlor pe retribuții care trebuiau aplicate directorului, contabilului-șef și șefului lotului de construcții pentru neregulile constatate cu acel prilej. De asemenea nu a fost aplicată directorului sancțiunea stabilită.

Raportul de cercetare menționează, de asemenea, o serie de ilegalități comise de directorul asociației. Acesta, împreună cu familia sa, deține cu chirie o vilă în municipiul Sibiu, deși ambii soți lucrează în comuna Șelimbăr ; contrar legii (nr. 22/1981) consiliul popular municipal i-a aprobat să-și construiască o casă proprietate personală în municipiul Sibiu. De aici au început alte ilegalități. Consiliul popular municipal Sibiu a aprobat fratelui directorului să-și construiască și el o casă proprietate personală în Sibiu, deși părinții lui, respectiv și ai directorului, dețin o casă proprietate personală tip vilă în Sibiu — compusă din 4 camere, două bucătării, dependințe, garaje etc. Pe referatul de aprobare s-a adăugat ulterior, cu știrea prim-vicepreședintelui consiliului popular municipal, numele părinților, după care toate documentele au fost eliberate pe numele acestora. În afară de faptul că cele două apartamente — construite ca o singură vilă — nu se încadrează în dimensiunile autorizate, s-au constatat mari diferențe între valoarea reală a materialelor și manoperei încorporate în execuție și actele de cheltuieli prezentate. În plus, directorul și părinții săi și-au construit în mod abuziv garduri, din beton și țevi de metal, pentru îngrădirea a aproape 800 mp de cultură agricolă și 200 mp construcția propriu-zisă.

Pentru aceste fapte și altele asemănătoare — de pildă, construirea în unitate a unei barăci pentru care a plătit doar 390 lei față de 5 300 lei valoarea de deviz, relații dubioase cu diferite persoane etc. — Comitetul județean Sibiu al P.C.R. l-a sancționat pe directorul Ancuța Teodor cu „vot de blam cu avertisment" și l-a destituit din funcție, fiind trecut într-o muncă de execuție la o fermă zootehnică a C.A.P. În aceeași ședință au fost atenționate conducerile U.J.C.A.P. și Direcția generală a agriculturii pentru lipsă de control, hotărîndu-se continuarea cercetărilor de către organele de stat.

În urma propunerilor făcute de colectivul de control, prim-vicepreședintele Consiliului popular municipal Sibiu, Ioan Corlaciu, a fost sancționat cu „vot de blam cu avertisment" și destituit din funcție ; membrii secretariatului Comitetului municipal Sibiu al P.C.R. au fost atenționați pentru neaplicarea integrală a măsurilor stabilite în octombrie 1984 ; Comitetul pentru problemele consiliilor populare și Consiliul popular al județului Sibiu urmează să elaboreze un proiect de act normativ pentru aprobarea trecerii locuinței ilegal construite în proprietate de stat, cu restituirea sumelor cheltuite potrivit actelor legale ; după terminarea construcției, aceste locuințe vor fi închiriate unor muncitori fruntași în producție din unitățile industriale ale municipiului Sibiu.

Automulțumirea duce la diminuarea realizărilor

Cooperativa agricolă de producție Sînpetru Mare, județul Timiș, dispune de o bază materială bună, iar producțiile vegetale și animale sînt în creștere. Cu toate acestea, după cum reiese dintr-o scrisoare adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu, rezultatele economice și financiare sînt necorespunzătoare, cooperativa înregistrînd persistența unor datorii.

Din lectura scrisorii se desprinde concluzia că această situație nu se datorează unor condiții deosebite, ci, pur și simplu, faptului că majoritatea cooperatorilor nu-și îndeplinesc așa cum ar trebui obligațiile de muncă, iar conducerea cooperativei, mulțumindu-se cu realizările minime, nu depune suficiente eforturi pentru organizarea judicioasă a muncii, economisirea materialelor, cheltuirea cu maximum de grijă și eficiență a fiecărui leu. Toate acestea au condus, se înțelege, la diminuarea sensibilă a rezultatelor.

După cum aveau să constate activiști ai C.C. al P.C.R. și ai organelor locale de partid și de stat, care, sub îndrumarea secretarului cu probleme agrare al C.C. al P.C.R. — așa cum a indicat tovarășul Nicolae Ceaușescu — au verificat faptele semnalate, înregistrarea datoriilor a fost determinată în mare măsură de nerealizarea producției planificate, care, la rîndul ei, se datorează slabei mobilizări a forței de muncă la executarea lucrărilor agricole. În raportul de cercetare se dă ca exemplu faptul că anul trecut volumul de norme fizice s-a realizat ceva mai mult de jumătate — 55 la sută — față de necesar. Pe de altă parte, s-a efectuat un volum mare de cheltuieli prin depășirea consumurilor specifice de materiale, de furaje, executarea unor transporturi neeconomicoase etc., precum și prin proasta valorificare a producției obținute. Unii cooperatori folosesc, an de an, ca loturi personale suprafețe de teren peste prevederile statutului ; de asemenea, s-au constatat nereguli și ilegalități în ce privește realizarea suprafețelor prevăzute în planul de producție. S-au dovedit, de asemenea, întemeiate criticile referitoare la inginerul-șef, care nu desfășoară o activitate corespunzătoare, manifestă indiferență față de mersul cooperativei ; la rîndul său și secretarul comitetului de partid al C.A.P. desfășoară o activitate slabă, săvîrșind, în plus, unele abuzuri și ilegalități.

Pentru toate acestea, secretariatul comitetului județean de partid a sancționat cu vot de blam pe președintele C.A.P., I. Dragomir, cu „vot de blam cu avertisment" pe inginerul-șef, Grigore Danciu, pe care l-a și schimbat din funcție, cu vot de blam pe secretarul comitetului de partid al C.A.P., Constantin Mareș, care, de asemenea, a fost schimbat din funcție, așa cum a fost schimbat și contabilul-șef, Dușan Novac.

Urmează ca Uniunea județeană a cooperativelor agricole de producție, împreună cu consiliul de conducere al C.A.P. să rezolve problemele privind acordarea loturilor în folosință, în spiritul prevederilor statutului C.A.P., și ca Direcția generală a agriculturii, împreună cu Banca pentru agricultură a județului să analizeze activitatea întregului aparat economic al cooperativei, luînd măsuri pentru înlocuirea celor ce nu corespund profesional. Totodată, Banca pentru agricultură și industrie alimentară va continua revizia de fond și va stabili răspunderile materiale în sarcina persoanelor vinovate de păgubirea avutului obștesc, urmînd ca dosarul cu concluziile respective să fie înaintat organelor de resort.

Neculai ROȘCA

A GÎNDI ÎN PERSPECTIVĂ

Pentru a se asigura creșterea producției de cărbune cocsificabil și energetic în întreprinderile miniere din Valea Jiului, corespunzător nivelurilor stabilite pentru anii actualului cincinal, statul nostru a alocat și alocă importante mijloace materiale și financiare necesare deschiderii unor noi cîmpuri miniere, creării unor noi capacități de producție în subteran și de preparare la suprafață, achiziționării din import și fabricării de utilaje și mașini miniere în vederea mecanizării lucrărilor din subteran, imprimării unui ritm alert construcției de apartamente (circa 3 000 în fiecare din următorii patru ani ai cincinalului).

Factorul determinant al fructificării acestor eforturi menite să determine creșterea continuă a producției de cărbune potrivit necesităților economiei naționale, sporirea productivității muncii în abataje, la lucrările de deschideri și pregătiri, îl reprezintă **calitatea forței de muncă**, cu nivelul ei de pregătire și specializare profesională, cu gradul ei înalt de conștiință și disciplină muncitorească, cu stabilitatea ei în domeniul extracției cărbunelui.

Desigur, importanța acestor aspecte a fost demult cunoscută dar și frecvent invocată în justificarea neîndeplinirii integrale a sarcinilor de plan de către întreprinderile miniere, iar răspunderile în această privință au fost de asemenea fie diluate, fie pasate de la unii factori la alții, astfel că soluționarea problemelor a fost și ea tergiversată de la un an la altul. Pe de altă parte, activitatea de zi cu zi pentru realizarea producției, unele dificultăți reale întîmpinate în funcționarea utilajelor, transportului, preparațiilor ș.a. au fost folosite multă vreme ca „argument" pentru amînarea soluționării problemelor legate de neîndeplinirea efectivelor planificate să muncească în subteran. De cele mai multe ori au fost preferate provizoratele, improvizațiile.

Realitatea nu poate fi însă ignorată. Cu toate condițiile materiale și sociale deosebite oferite noilor încadrați, fluctuația și stabilitatea forței de muncă deveniseră îngrijorătoare. Să ne referim, spre exemplificare, la cîteva date statistice : la I.M. Uricani au fost încadrați anul trecut 458 de oameni și au plecat din unitate 464. La I.M. Bărbăteni, pînă acum, în '86, au fost încadrați 421 și au plecat 423. Situații asemănătoare prezintă aproape toate întreprinderile miniere ale Văii Jiului.

Descifrînd situația forței de muncă din întreprinderile miniere în lunile octombrie și noiembrie a.c., sîntem puși în fața unui reviriment de gîndire și de acțiune care contrazice stările de lucruri și mentalitățile... tradiționale. Balanța începe să se încline în favoarea celor care, preocupîndu-se mereu de realizarea sarcinilor de plan „la zi", întreabă și cum, cu cine și în ce fel pot fi stăpînite meseria de miner, tehnologiile ei noi, utilajele din dotare, cum pot fi obținute productivități ale muncii cît mai ridicate. Doi directori de întreprinderi miniere — Ioan Berseman, de la I.M. Paroșeni, și Ion Diaconu, de la I.M. Vulcan, și-au exprimat același gînd mărturisindu-ne că *„nici un progres, nici o redresare nu sînt posibile doar din calculele hîrtiei; munca, responsabilitatea și disciplina oamenilor decid întotdeauna, în toate împrejurările — succesul"*.

Pentru a depăși starea de comoditate, de superficialitate în această problemă vitală pentru îndeplinirea planurilor de producție pe anii viitori, au intervenit de curînd energic factorii de conducere ai comitetului județean de partid. S-a spus: „A gîndi cu simțul perspectivei înseamnă a îmbina armonios sarcinile prezente cu cele de viitor, înseamnă asumarea unei răspunderi sporite în asigurarea calității forței de muncă din întreprinderile miniere". Și cel care și-a asumat primele îndatoriri, impunîndu-și rigori noi de muncă, a fost primul secretar al comitetului județean de partid. Implicîndu-se în realitățile vieții colectivelor de mineri, împreună cu conducerea combinatului minier, antrenînd comitetele municipal și orășenești de partid, a „demolat" idei și practici după care oricine vine în Valea Jiului, cu orice gînd, este bine primit ; că doar birourile de personal ar avea datoria de a cunoaște și încadra în muncă noii veniți, că recrutarea personalului muncitor ar putea fi făcută în județe cu excedent de forță de muncă, de către oamenii locului care nici măcar n-au simțit „mirosul" minei. Efectul acestei

În activitatea organizațiilor de partid din Valea Jiului – un început promițător în formarea și stabilitatea forței de muncă

„recrutări" era de cele mai multe ori o plimbare pînă în Vale și înapoierea acasă sau pripășirea în aceste locuri, ocuparea unor spații de cazare, chiar apartamente, fără ca omul să poată spune că a dat și el o tonă de cărbune.

Porțile Văii Jiului sînt acum larg deschise dar, prin filtrul lor, nu mai trec plimbăreții. Valea Jiului este un teritoriu al muncii dîrze, aspre, bărbătești, al disciplinei riguroase și afirmării — prin muncă și abnegație — a fiecăruia din cei care îi calcă pragul, este teritoriul care oferă deosebite satisfacții — materiale și spirituale.

S-a renunțat la serviciile recrutorilor locali. Îndatorirea acestora a fost luată de președinții comitetelor de sindicat din întreprinderile miniere, de șefii birourilor de personal. Șefilor de sectoare miniere, maiștrilor, șefilor de brigăzi li se decontează drumul — eventual cu primă — pentru recrutarea unor oameni statornici, de care să se ocupe ulterior, pe care să-i formeze în meserie.

S-au stabilit și detaliile recrutării. S-au precizat și îndatoririle recrutorilor : să vină împreună cu „aspiranții" la mină, să le asigure cazarea, hrana la cantină, să le urmărească instruirea și încadrarea în formațiile de muncă, evoluția în mină și în viața de zi cu zi, așa cum o cer și rigorile inițiativei „Prietenul noului angajat".

Multe detalii și exigențe au fost stabilite la întîlnirea din octombrie a.c. a primului secretar al comitetului județean de partid cu secretarii comitetelor de partid, președinții comitetelor de sindicat și șefii birourilor de personal din toate întreprinderile miniere ale Văii Jiului. Cînd li s-a promis o revedere, peste o lună, pentru a raporta despre modul de îndeplinire a măsurilor stabilite, unii și-au zis că este vorba doar de un imbold, de o măsură care să-i stimuleze în noua acțiune întreprinsă.

Către sfîrșitul lunii noiembrie am participat la a doua întîlnire de felul celei de care aminteam mai înainte. Oamenii — aceiași. Datele problemelor — altele. Nu se mai făcea instructaj, nu se mai vorbea de intenții, nu se mai exprimau cerințe ; se cereau rapoarte. Pe rînd, au fost puși să raporteze despre propria activitate și rezultatele concrete obținute toți secretarii comitetelor de partid, președinții comitetelor de sindicat și șefii birourilor de personal din cele 13 unități miniere ale Văii Jiului. N-a fost loc pentru vorbărie goală. Fiecare a trebuit să răspundă exact cîți oameni nou încadrați în muncă a adus personal, unde au fost plasați să muncească, cîți din ei au rămas, care sînt condițiile de muncă și de viață ce le-au fost create, cum se prezintă căminele de nefamiliști, cantinele, cum se desfășoară cursurile de calificare și policalificare pentru meseria de miner, de mecanici și electricieni, condițiile create pentru folosirea în mod plăcut și instructiv a timpului liber. S-a vorbit despre plasarea noilor veniți în brigăzi bune, despre preocuparea maiștrilor și șefilor de brigăzi pentru inițierea acestora în tainele mineritului și sădirea dragostei pentru meseria aleasă, despre deschiderea unor cursuri de calificare și policalificare în noiembrie a. c., în loc de ianuarie anul viitor, așa cum fuseseră programate, despre spațiile create în acest scop și calitatea pregătirii. Cînd cineva a vorbit despre intenții și nu despre preocupări concrete, de zi cu zi, i s-a replicat scurt : „Cunoașteți inventarul mașinilor, dar nu cunoașteți oamenii".

În această analiză serioasă, responsabilă s-a insistat mult pe calitățile și exigența față de cei încadrați în muncă, pe necesitatea întăririi disciplinei în toate împrejurările, a gospodăririi mai bune a fondului locativ de către fiecare întreprindere. Un loc aparte în stabilirea direcțiilor de urmat l-a constituit precizarea răspunderilor organizațiilor de partid din întreprinderile miniere și a celor orășenești față de problemele legate de recrutarea, formarea și stabilizarea forței de muncă. Pe agenda preocupărilor constante pentru conducerea și coordonarea acestor laturi ale muncii, astfel de probleme trebuie să reprezinte mult mai mult și mult mai concret decît pînă acum un punct distinct — și nu colateral — al activității acestora, iar rapoartele cadrelor de conducere ale întreprinderilor și sectoarelor, ale maiștrilor și șefilor de brigăzi în fața adunărilor generale ale organizațiilor de bază, a organelor de partid să cuprindă referiri exprese la contribuția directă, personală a fiecăruia la această acțiune, astfel ca ea să determine soluționarea temeinică, cu rezultate de durată, a ceea ce înseamnă problema vitală pentru pregătirea producției de cărbune din anul și anii viitori ai cincinalului actual.

Este meritoriu faptul că, încă de la începuturile ei, acțiunea la care ne referim a dat contur și unor prime rezultate. Astfel, față de situațiile anterioare, numai în luna octombrie a. c., din forța de muncă recrutată au rămas încadrați la întreprinderile miniere 353 de oameni.

A gîndi cu simțul perspectivei, a îmbina armonios preocupările prezente cu sarcinile de viitor, iată un atribut al activității organizațiilor de partid. Iar cînd acest atribut se îndeplinește prin activitatea vie, concretă cu oamenii, el face ca aspirațiile și îndatoririle oamenilor, responsabilitățile organizațiilor de partid să devină certitudini.

Constantin MORARU
Sabin CERBU
corespondentul „Scînteii"

Exigențele mecanismului economico-financiar în activitatea consiliilor populare

Mica industrie – rentabilă pentru comună, utilă pentru locuitorii ei

● Activitățile de producție și prestări – contribuție la înflorirea comunei ● 6 000 de lei valoarea industriei mici pentru fiecare din cei 6 000 de săteni ● Atitudini diferite – față de experiența înaintată

Însemnări din județul Buzău

La cel de-al treilea Congres al oamenilor muncii, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat, cu o deosebită pregnanță, că orice activitate economică trebuie să răspundă criteriilor de eficiență, că în toate sectoarele trebuie să se acționeze cu fermitate pentru întronarea principiilor noului mecanism economico-financiar. Firește, acestea reprezintă cerințe de bază și pentru activitatea productivă desfășurată în unitățile consiliilor populare. După cum prevăd reglementările legale, consiliile populare au obligația de a urmări permanent, în cadrul unităților proprii, utilizarea cu maximă eficiență a resurselor materiale și financiare, creșterea rentabilității tuturor activităților de producție și prestări, sporirea contribuției lor la veniturile bugetelor locale.

Iată, în această privință, cîteva aspecte ale experienței unor consilii populare comunale din județul BUZĂU.

OPTICĂ NOUĂ, REALIZĂRI PE MĂSURĂ. În numeroase comune din județul Buzău există o bună experiență în valorificarea de către consiliile populare a resurselor locale și dezvoltarea sectorului propriu de industrie mică și prestări servicii. Pe lîngă comunele cu tradiție în această direcție — Mînzălești, Nehoiu, Cislău — se înscriu, cu rezultate notabile, în ultima perioadă, și alte localități. La Glodeanu-Siliștea, pînă în urmă cu șase ani, activitățile economice ale consiliului popular erau extrem de restrînse, în pofida cerințelor cetățenilor, pe „motivul" că „nu se poate", că nu ar fi rentabile. Iată însă că — după numai cîțiva ani, respectiv, de cînd a fost învinsă și depășită acea păgubitoare mentalitate negativistă și fatalistă — în aceeași comună, valoarea prestărilor și producției de industrie mică a crescut la aproape 6 000 de lei pentru fiecare din cei peste 6 000 de locuitori. Din această activitate 80 la sută se desfășoară în unitățile proprii ale consiliului popular, înființate între timp. Cît despre rentabilitate, să spunem de la bun început că beneficiile obținute de consiliul popular comunal, pe această cale, trec în acest an de 1,5 milioane lei, fiind întrunite toate condițiile ca în următorii ani să se dubleze. Alte precizări ne oferă primarul localității, Gheorghe Popescu.

— Extinderea activităților consiliului popular pînă la volumul actual este urmarea autodezvoltării acestora din propriile resurse financiare, ceea ce dovedește rentabilitatea lor, eficiența strict economică. Dar s-a avut în vedere și eficiența socială, edificator fiind faptul că peste 120 de locuitori ai comunei, tineri în primul rînd, au găsit un loc de muncă bun în acest sector. De asemenea, trebuie arătat că prin înființarea acestor activități s-a ajuns la creșterea gradului de autofinanțare a comunei și la sporirea participării sale la dezvoltarea generală a societății.

PLATFORMA PROPRIE DE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, „STAȚIE-PILOT" A BUNEI ORGANIZĂRI, A PRODUCȚIILOR CU EFICIENȚĂ RIDICATĂ. Toate acestea sînt realizări care stîrnesc interesul pentru modul concret în care s-a procedat, în care a fost gîndită dezvoltarea sectorului de activități economice al consiliului popular.

Decisivă a fost de la bun început orientarea către acele activități de industrie mică realmente necesare satului și cărora, totodată, le puteau fi asigurate condiții de bună funcționare : tăbăcărie, cojocărie, tîmplărie metalică, secție de împletit coșuri. Totodată, s-au organizat numeroase prestări cu caracter agricol — incubatoare, maternitate de scroafe, seră de răsaduri și altele — care au dus la creșterea producției în gospodăriile cetățenilor și a livrărilor la fondul de stat. S-au dezvoltat, de asemenea, și alte activități caracterizate printr-o rentabilitate deosebită — crescătorie de nutrii, stupină, hale de pui pentru carne în sistem industrial — asigurîndu-se ocuparea eficientă a forței de muncă. De pildă, atelierul de croitorie, cu 60 de lucrătoare, realizează o producție de peste 20 de milioane lei, destinată exportului. În felul acesta s-a creat un complex de activități — industriale și agricole, de prestări și producție, cu o structură optimă — ce răspunde atît cerințelor rentabilității, cît și cerințelor sătenilor.

Faptul că aceste unități au obținut chiar de la înființare beneficii și s-au consolidat financiar este inseparabil legat de buna organizare a activității lor. De la început toate aceste activități au fost concentrate pe o platformă unică. Această dispunere dă posibilitatea controlului și îndrumării unitare, asigurării ordinii și disciplinei, inclusiv financiare. În felul acesta se asigură și utilizarea eficientă a forței de muncă. Activitățile cu caracter agricol, de exemplu — ce depășesc ca producție globală patru milioane lei — se realizează doar cu 20 de oameni permanenți, dar și cu aportul susținut al tuturor celorlalți lucrători.

O atenție deosebită s-a acordat modernizării și creșterii tehnicității acestor activități. Practic, ele au fost gîndite ca „fluxuri tehnologice" prin care să se poată atinge niveluri maxime de prelucrare a resurselor locale. În cazul nutriilor, de pildă, a apărut mai întîi crescătoria. Activitate convenabilă financiar, dar care a devenit incomparabil mai rentabilă după ce a intrat în funcțiune tăbăcăria proprie de pielărie. În momentul de față se fac demersurile și amenajările necesare pentru a se înființa, tot acolo, o blănărie. Un alt exemplu sugestiv îl oferă modernizarea daracului, ce a ajuns în momentul de față, prin achiziționarea și recondiționarea unor utilaje casate, o instalație complexă de dărăcit, tras și tors lîna, valorificîndu-se tone de deșeuri textile. De aici, veniturile consiliului au sporit de cinci ori la fiecare kilogram de materie primă prelucrată, în condițiile creșterii masive a solicitărilor.

Prin astfel de măsuri, productivitatea muncii a crescut permanent, în toate activitățile de pe această platformă, care a devenit și o adevărată „stație-pilot" în comună a activităților de producție cu eficiență ridicată.

DOUĂ MODURI DE A ÎNȚELEGE O EXPERIENȚĂ VALOROASĂ. Rezultatele obținute într-un timp scurt de consiliul popular Glodeanu-Siliștea sînt, de altfel, binecunoscute în județul Buzău, nu puține fiind comunele care încearcă să-i preia experiența. Dar, față de dezvoltarea activităților productive ale consiliilor populare, mai poate fi întîlnită și o altă poziție ca, de exemplu, cea care persistă în comuna vecină, Mihăilești. Aici, activitățile productive și de prestări nu diferă cu nimic de cele de la Glodeanu-Siliștea... de acum șapte ani. În loc de programe serioase, de acțiuni ferme, la consiliul popular am găsit un „dosar" de justificări, care mai de care mai fără de temei : „Știți, la noi sătenii preferă serviciile orașului din apropiere". În realitate — pe lîngă faptul că la sat trebuie să fie servicii și activități productive specifice — orașul se află la circa 20 de kilometri. O altă scuză („ne concurează sectorul de construcții al cooperativei agricole") nu are nici un sens, cîtă vreme primăria a fost nevoită să angajeze zidari din alt județ pentru a termina, după șapte ani, un bloc de opt apartamente. În cele din urmă, primarul comunei ne-a spus : activitățile de acest fel nu prea sînt rentabile. La acest ultim „argument" am întrebat : dar în comuna vecină, Glodeanu-Siliștea, precum și în atîtea alte localități, cum de sînt rentabile ? Absența răspunsului la întrebare pune în evidență dezinteresul consiliului popular pentru dezvoltarea unor asemenea activități, care explică în mare măsură de ce la Mihăilești lucrurile stau așa cum stau.

În schimb, cei care s-au gîndit, care au studiat și aplicat asemenea experiențe valoroase au deja satisfacția unor rezultate bune. Este cazul unei alte comune vecine, Glodeanu Sărat. Apropiată ca distanță și ca... denumire, această comună se apropie tot mai mult de localitatea Glodeanu-Siliștea în privința dezvoltării activităților de producție și de prestări. Tot cu rezultate financiare foarte bune. Căci dacă producția proprie organizată de consiliul popular nu depășește încă 1,2 milioane lei, în schimb, beneficiile sînt substanțiale, trecînd de o treime din această sumă.

Iată, așadar, suficiente confirmări că acolo unde „nu se poate" a fost înlăturat din modul de a gîndi al celor ce trebuie să extindă activitatea de producție și prestări a consiliilor populare — pe baza principiilor noului mecanism economico-financiar — eforturile sînt răsplătite de realizări importante, vizibile în dezvoltarea generală a localităților.

Ion MARIN
Stelian CHIPER
corespondentul „Scînteii"

CASA CU MULȚI COPII

semnul răspunderii de bun cetățean pentru viitorul națiunii

Bucuria familiei, bucuria satului

Primarul comunei Văculești din județul Botoșani, Mihai Axinte, ne-a îndemnat, zîmbind :

— Mergeți la familia Adam. Este familia cu cei mai mulți copii. Dar să nu credeți că e un caz izolat în peisajul comunei. La vecinii lor, Buliga, s-au născut 12 copii, din care trei mai sînt acasă, ceilalți fiind la rosturile lor. Maria și Radu Ionică au 8 copii. În familia Grădinaru sînt 7 copii. Elena și Gheorghe Enache au 8. Tot 8 au Iuliana și Victor Marin. Clemența și Ion Țurcanu au 7...

Împreună cu Maria Harie, secretar adjunct al comitetului comunal de partid, mergem acasă la familia Adam, din Gorovei — Văculești, unde au crescut 15 copii.

Mama, Maria Adam, tocmai se pregătise să plece pînă la fiul cel mai mare, Alexandru, electrician la „înalta tensiune", în oraș, la Dorohoi.

...Ne așteptasem să vedem un „firmament" înstelat, de ochi mirați de băieței și fetițe, dar acasă nu era decît un nepoțel. Copiii cei numeroși ai familiei Adam sînt unii la lucru, ca tatăl lor, mai pe aproape sau mai departe ; alții la școală. Mama le face prezentările... cu o fotografie în mînă.

La grădinița nr. 9 a Întreprinderii de sticlărie și porțelan din Dorohoi
Foto : Eugen Dichiseanu

— După Alexandru e Valeriu — muncitor la Întreprinderea de sticlărie și porțelan Dorohoi. E sticlar, dar, să vedeți dumneavoastră, lucrează orice : și zugrăveli, și tinichigerie, și faianțerie, și mecanică. Are vreo șase meserii, de care i s-a dus vestea. Elvira Cocriș e cooperatoare în satul vecin, Vîrfu Cîmpului. Cooperatoare ca și mine, dar cît sînt eu de membră de partid, ea mă întrece. A scos producții mai bune decît mine ! Stela Ștefuță, soră-sa, lucrează la o fabrică de mezeluri din Timișoara. Octav Adam, cel într-un nume cu taică-său, e tractorist la C.A.P. Cărpiniș, pe la Timișoara. La Arad o am pe Elena Bulboacă. Apoi vine Valentina Sabău, muncitoare la Întreprinderea de fire „Melana" din Botoșani. Lăcrămioara este domnișoară-confecționeră la Arad. Acasă îi am pe Ilie și pe Mihai, tractoriști în C.A.P. De asemenea, pe gemenii Nicolae și Nicolina, elevi de clasa a IX-a. Mirela și Mioara, cealaltă pereche de gemene, sînt de clasa a VIII-a. Mezina, Marcela, e într-a șasea. Am, deocamdată, și 14 nepoți, dar or mai fi și alții pe cale. Să vină sănătoși !...

Cum arată o mamă cu 15 copii în viață ? În straie de sărbătoare („vă ziceam că m-am înțeles cu bărbatul meu, care-i constructor în Dorohoi, să mergem azi pe la feciorul mai mare"). Ca înfățișare, dacă-i dai ceva peste 35 de ani. Maria Adam are în realitate 55 de ani.

Dacă e greu să străjuiești prin veghe și muncă un asemenea șirag de prunci ? La început, ca tînără mamă, a avut unele stîngăcii. Dar... copiii trebuie să înțeleagă de cuvînt ! Lucrul nu se face aplicînd pedepse. Aceasta a învățat-o de la mama ei și le-a spus-o și lor. Cînd se apropie ora reîntoarcerii acasă a tatălui lor, mișcările se accelerează : vitele — hrănite, curtea — măturată. De rușinea tatălui, nu de frica lui.

— Copiii mă ajută și se ajută între ei. Eu fac „lucruri de casă", în bucătărie am stative (o denumire a războiului de țesut). Fetele, după cum le vine rîndul, sînt bucătărese. Cînd or pleca din casa mea să știe a fi gospodine. Le trebuie în viață. Să vedeți dumneavoastră : am avut două rînduri de gemeni, una după alta. Lăsam cîteși patru sticle cu biberoane pe seama fetelor, iar eu grăbeam la cîmp. Sau aveam de împletit flanele și alte lucruri de mînă, pentru vînzare. Acum, iau alocație pentru cinci copii. Vreo 2 000 și ceva, nu prea știu exact, fiindcă bărbatu o aduce la un loc cu retribuția...

Ascultăm această mamă și culegem judecăți, în stare să modifice opinii. Unii, cînd vine vorba de o familie de mărime peste medie, au tendința de a-și explica lucrurile prin întîmplare, prin lipsă de intenție. Bănuiala aceasta e nedreaptă ! Că acel „fiat !" al creșterii familiei nu e o năzuință inconștientă, ci una temeinic motivată am înțeles prin înfiriparea din amintiri a unei adevărate cronici personale. Într-un moment al sincerității, Maria Adam povestea cum, după aducerea pe lume a băieților și a uneia din fete, a considerat „seria" încheiată. La următoarea sarcină — relata ea cu mare mîhnire — a luat niște „pastile", cum îi recomandaseră niște „binevoitoare". A născut, totuși, o fetiță care... are vederea diminuată.

— De-atunci am zis că așa o greșeală n-am să mai fac toată viața. Cît de mulți or fi, copiii trebuie lăsați să vină pe lume fără să le primejduiești sănătatea ! Trebuie chemați, nu opriți !

Preferința pentru casa plină decurge dintr-o străveche morală românească, din dreptul sentimentelor, al statorniciei grijii față de urmași. La Văculești, cu valoare de adagiu larg acceptat, circulă o replică a Elenei Enache, mamă a unei familii cu mulți copii, amintite și mai sus :

— Lăsați, le-a răspuns ea „sfătuitorilor" care considerau că nu e în cunoștință de cauză, în privința dreptului legal al întreruperii de sarcină, nu am nevoie de acest „drept" ! Sînt copiii mei și-i vreau, ca și pe ceilalți patru cărora le-am dat viață pînă acum.

Sub aparența instinctului matern, luat pur și simplu, al acestor femei, se întrezărește, de fapt, umanismul generos, amintind într-un fel de acea legendară „Mama Vrîncioaia", umanism evoluat spre o mai mare adîncime de responsabilitate, specifică evului contemporan.

Ne-am simțit îndemnați, apoi, să constatăm în mai multe locuri din Văculești cum se trăiește într-o casă cu mulți copii. Virăm pe o stradelă lăturalnică, intrînd în gospodăria lui Constantin și a Elenei Sandu, membri cooperatori din casa cărora știam că nu lipsesc copiii. Ansamblul gospodăriei : împrejmuirea cu gust a curții, fîntînă în curte, casă cu pereți ornamentați cu mare efect decorativ. În casă — televizor, radio, mobilă modernă, zestre românească tradițională. În spatele gospodăriei : oi, vacă, păsări, iepuri. Gospodărie cuprinsă. Cea mai mare și neasemuită bogăție a familiei Sandu o reprezintă însă cei 8 copii. Unii mari, cu familie întemeiată — ca Valeria Petros, stabilită la Deva, Cornelia Atitienei, măritată „loco" — alții încă acasă, ca Liliana, Mihaela, Cristian mezinul.

Tabla de valori a acestor familii conține implicit și reflecții de felul : De ce am zice că e greu cu mulți copii în casă ? Adică nu e ușor, dar cum să fie altfel viața decît cu greutăți pe care să le biruim ?

Gloria acestor părinți este de a se „cheltui" pentru a da viață, a ridica și a pune în valoare cel mai important tezaur al societății, copiii, generația ce vine și pe care sîntem datori să o facem să vină. Părinții se „cheltuiesc", făcînd-o conștient, cu bucurie, sublim. Fiecare familie freamătă de muncă, satul întreg freamătă în favoarea noii generații de urmași. Maria Axinte, Maria Hîrjoi, Xenia Pitaru, Elena Tudorache, Maria Pietraru — harnice cooperatoare și cîștigătoare de trofee în Festivalul național „Cîntarea României" prin scoarțele și covoarele țesute de ele — își dedică creațiile în primul rînd copiilor lor. Septuagenarul Jenică Pohoață, rapsod popular laureat la faza republicană a festivalului, se ocupă de un taraf unde mai mulți copii își însușesc măiestria arcușului și a altor instrumente.

Intensitatea preocupărilor pentru tinerele generații — candidînd mereu la succes — se împletesc cu eforturile pentru realizări economico-sociale, în comună, pentru a asigura înnoirea înfățișării ei. Din cele peste 1 000 gospodării, peste 600 sînt case noi ; satul de centru e dominat de un cămin cultural impozant, de școli noi, de blocul de locuințe al specialiștilor, căruia i se ridică și perechea în spațiul asociației economice intercooperatiste din comună. Dispensarul uman, grădinița de copii cu două niveluri, kilometrii de asfalt și de drumuri pietruite etc. completează imaginea acestei comune.

Solidaritatea fiecărei familii cu viața întregului asigură o mare familie a comunei, în ansamblu. Copiii sînt bucuria familiei, dar sînt și bucuria satului. Munca, hărnicia, preocuparea față de tot ceea ce poate servi formării tinerelor generații apar cu incrustații prețioase în destinul de progres al localității, în marea familie ce se îngrijește fertil de averea cea mai importantă — copiii.

Eugen HRUȘCA

Amplă mobilizare de forțe pentru îndeplinirea sarcinilor economice

O cerință, o îndatorire, un îndemn: ECONOMISIȚI ENERGIA!

În întreaga țară se desfășoară o susținută activitate pentru încheierea cu rezultate bune a planului pe acest an, pentru pregătirea temeinică a producției anului viitor. Îndeplinirea în cele mai bune condiții a importantelor obiective din toate domeniile economiei naționale depinde în mod nemijlocit de livrarea ritmică a energiei electrice necesare, precum și de economisirea severă a tuturor resurselor energetice, cerințe subliniate din nou cu toată fermitatea la recenta consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R.

Iată de ce, în procesul de realizare a sarcinilor economice complexe din această perioadă, o atenție deosebită trebuie acordată încadrării ferme a tuturor consumatorilor, mari sau mici, în cotele de energie alocate, în consumurile specifice planificate. Cum răspund unitățile economice acestor exigențe? Ce se întreprinde pentru diminuarea consumurilor energetice? În prezenta anchetă, întreprinsă la Combinatul metalurgic Tulcea, relevăm o serie de aspecte pe această temă de stringentă actualitate.

Combinatul metalurgic Tulcea

LA MARI CONSUMATORI — MARI POSIBILITĂȚI DE ECONOMISIRE

Prin specificul proceselor de producție, Combinatul metalurgic din Tulcea se situează printre cei mai mari consumatori de energie electrică din țară. Realitatea arată însă că această unitate **dispune și de foarte mari posibilități de economisire a energiei.** Care, din păcate, sînt fructificate doar într-o măsură redusă.

NEÎNCADRARE ÎN GRAFICELE ORARE DE PUTERE... Realizarea unui consum energetic echilibrat pe întreaga durată a zilei, în scopul aplatizării vîrfului de sarcină a sistemului energetic național, este o obligație de prim ordin. Tocmai pentru a asigura o bună aprovizionare cu energie a tuturor sectoarelor au fost stabilite cu precizie pentru fiecare întreprindere în parte cote de consum defalcate pe ore și zile. Am făcut aceste precizări întrucît la Combinatul metalurgic Tulcea există o situație nefirească.

Chiar dacă în prezent combinatul beneficiază de o situație favorabilă datorită alimentării energetice insularizate, nu se poate admite ca în schimbul I, îndeosebi între orele 12—15, să se depășească puterea aprobată cu 10—12 MW, iar în schimbul de noapte consumul de energie să fie însă redus cu 20—30 MW. Această stare de lucruri denotă lipsa de preocupare pentru încărcarea cît mai uniformă a utilajelor, dar în același timp și o insuficientă atenție în urmărirea consumurilor. Fără îndoială că pe ansamblul combinatului se cunoaște exact cît se consumă, însă la niveluri inferioare — secții și instalații — **sistemul de urmărire a consumurilor energetice este deficitar,** fapt ce determină o lipsă de operativitate în luarea deciziilor necesare la un anumit moment. Or, acest lucru este de neadmis la o unitate care consumă zilnic aproape 4 milioane kWh energie electrică. Consiliul oamenilor muncii, fiecare lucrător trebuie să înțeleagă clar că aceste cote nu pot fi depășite sub nici un motiv, că orice încălcare a lor duce la dereglarea aprovizionării cu energie a altor consumatori. Situație resimțită în propria activitate, în prima parte a acestui an, cînd s-au produs întreruperi repetate, înregistrîndu-se perturbații ale procesului de fabricație. Se știe că pentru readucerea la parametrii nominali de funcționare a cuptoarelor electrice se consumă o cantitate apreciabilă de energie, fără să se realizeze producție. Așadar, în combinat, **consumul de energie electrică trebuie controlat în permanență,** iar programarea procesului de producție, funcționarea utilajelor tehnologice și desfășurarea celorlalte activități consumatoare de energie să fie făcute în așa fel încît **vîrfurile de consum să scadă la maximum.**

...DAR ȘI ÎN CONSUMURILE PLANIFICATE. Efortul de concepție și organizare pe plan tehnologic este decisiv la ora actuală pentru reducerea substanțială a consumurilor tehnologice. Pornind de la această realitate, colectivul Combinatului metalurgic Tulcea a întreprins o serie de acțiuni soldate cu rezultate notabile. De pildă, la cuptoarele de producere a siliciului tehnic, modernizarea instalațiilor, după o concepție proprie, a determinat, pe de o parte, creșterea cu aproape 25 la sută a producției, iar pe de altă parte, o reducere a consumului energetic pe fiecare cuptor cu aproape 10 la sută. De asemenea, prin aplicarea metodei de elaborare a șarjelor de feromangan fără fondant se asigură o diminuare a consumului cu 15 kWh la fiecare tonă de produs.

— Activitatea specialiștilor din unitatea noastră a fost concentrată cu precădere pe aspectele tehnologice, precizează **Grigore Damianov,** inginer-șef mecano-energetic al combinatului, întrucît acestea oferă cele mai largi posibilități de diversificare și creștere a calității produselor, dar, în egală măsură, și de utilizare cît mai eficientă a resurselor materiale și energetice. Aș menționa **conceperea și aplicarea cu forțe proprii a unor tehnologii pentru producerea de feroaliaje cu valoare metalurgică ridicată.** Prin implementarea lor s-a reușit o valorificare superioară a unor resurse secundare — zgura, praful cu conținut de mangan și bioxid de siliciu, cît și diminuarea consumurilor de energie electrică și combustibil. De altfel, dacă privim retrospectiv o situație a consumurilor realizate în ultimii ani se poate constata că ele au o curbă descrescătoare. Însă trebuie să afirmăm că avem încă importante rezerve pe care trebuie să le valorificăm.

Tocmai asupra acestor aspecte dorim să insistăm, întrucît în zece luni din acest an se înregistrează, față de normele planificate, o depășire a consumului de energie electrică pe tona de feroaliaje cu unu la sută. Deci, la fiecare tonă se utilizează în plus 1 000 kWh. Este mult, este puțin? Cantitatea consumată suplimentar este echivalentă cu necesarul de energie electrică pe timp de un an al apartamentelor din municipiul Tulcea. Cauzele care determină această situație necorespunzătoare sînt multiple. Cele mai multe țin de disciplina tehnologică. Astfel, cuptoarele de la secția nr. 2 funcționează la libera apreciere a oțelarilor care lucrează aici, fiindcă lipsesc instalațiile de dozare a materiilor prime. Practic, minereurile nu se introduc în cuptoare așa cum prevăd rețetele de fabricație, ci cantitățile se cîntăresc doar din... ochi. De ce se tolerează o astfel de situație, în timp ce instalațiile de dozare produse de întreprinderea „Automatica" din București, montate în urmă cu șase ani, nu au fost puse încă în funcțiune? În același timp, contrar normelor tehnice, se admite alimentarea cuptoarelor cu materii prime de granulație prea mare sau foarte mică. Este vorba de cuarțită, minereul de mangan și cocsul metalurgic care se introduc în cuptoare fără a fi prelucrate conform tehnologiei stabilite și care influențează negativ consumul energetic. Desele cazuri de indisciplină tehnologică, cum ar fi funcționarea cuptoarelor cu electrozi dimensionați necorespunzător sau cu arc electric deschis au generat, de asemenea, creșterea consumului energetic peste normele de consum. Trebuie spus că toate aceste cauze sînt cunoscute atît de tehnologi, cît și de personalul mecano-energetic din combinat. De neînțeles rămîne pasivitatea și lipsa de atitudine în fața unor atari carențe.

CINE VA STOPA RISIPA? La Combinatul metalurgic Tulcea au fost inventariate **importante resurse energetice refolosibile** rezultate din procesele de producție. Instalația de valorificare alcătuită în principal din cinci cazane recuperatoare este oportună și necesară. Oportună, deoarece prin funcționarea ei va fi recuperată căldura gazelor arse de la secția nr. 2 de feroaliaje. Necesară, pentru că asigură un important potențial energetic. Într-adevăr, potrivit calculelor specialiștilor, căldura gazelor arse oferă o sursă deloc neglijabilă de energie, estimată la 75 000 tone de combustibil convențional. Ce reprezintă această cantitate? Apelînd la o comparație, ea echivalează exact cu energia necesară asigurării căldurii tuturor apartamentelor din municipiul Tulcea.

Iată, așadar, suficiente argumente care pledează convingător ca la combinatul tulcean să se fi acordat interesul cuvenit pentru valorificarea într-un termen cît mai redus a acestor resurse. Dar lucrurile nu s-au petrecut așa. **Lucrările de construcții-montaj la cele cinci cazane au început de peste cinci ani, în prezent aflîndu-se în funcțiune numai două dintre ele.** Analizate în detaliu, cauzele acestei îndelungate întîrzieri sînt numeroase. Este aproape inutil să vorbim la această dată despre faptul că proiectantul a predat documentația cu multe omisiuni și întîrzieri. Sau că într-o îndelungată durată de timp constructorii nu s-au organizat corespunzător și au lucrat multă vreme sub posibilități, iar beneficiarul a întîrziat contractarea utilajelor. Și nu în ultimul rînd că furnizorii de utilaje au amînat sistematic onorarea obligațiilor contractuale asumate. Pe întreaga filieră a realizării acestor lucrări s-a dovedit lipsă de răspundere.

Pentru valorificarea neîntîrziată a importantelor resurse energetice de pe această platformă industrială este necesar ca factorii de răspundere din combinat, centrala și ministerul de resort, împreună cu organele locale de partid să analizeze cu toată seriozitatea situația realizării instalațiilor de recuperare a căldurii gazelor arse și să ia măsuri eficiente pentru întrarea lor cît mai grabnică în circuitul productiv.

Ion LAZĂR
Neculai AMIHULESEI

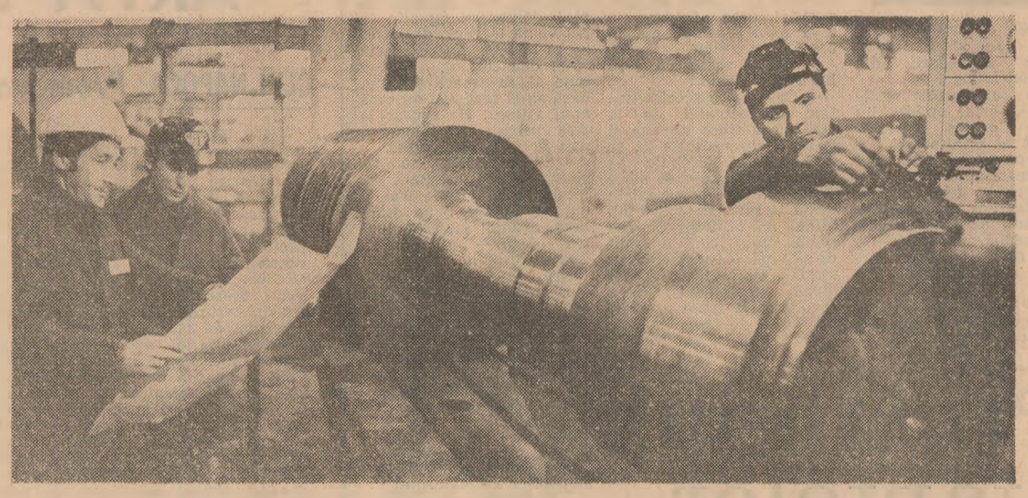

În cadrul **Combinatului de utilaj greu din Cluj-Napoca** s-a trecut la asimilarea și fabricarea turbinelor de abur cu o putere de pînă la 150 MW. Totodată, a început fabricarea turbinei de 50 MW, destinată echipării centralelor electrice de termoficare. Tovarășul Coriolan Giurgea, inginer-șef cu fabricația al combinatului, ne-a făcut cunoscut că au fost realizate 20 de subansamble pentru acest tip de turbină. O dată cu trecerea la fabricarea noilor tipuri de turbine s-au reorganizat unele fluxuri de producție în cadrul fabricii de mașini grele și s-au constituit formații specializate pentru executarea noilor produse. Totodată, au fost stabilite măsuri corespunzătoare în vederea fabricării la nivel calitativ superior a turbinelor, între care controlul cu radiații penetrante și ultrasunete, echilibrări pe standuri speciale la turație de funcționare în regim și la supraturație. **(Marin Oprea).**

Recuperarea, reconditionarea și refolosirea pieselor de schimb — o acțiune permanentă, deosebit de eficientă

În stațiunile pentru mecanizarea agriculturii din județul Mehedinți

În stațiunile pentru mecanizarea agriculturii din județul Mehedinți există o experiență valoroasă în ce privește recuperarea, reconditionarea și refolosirea pieselor de schimb la tractoare și mașini agricole. În toate cele 12 unități acțiunea se desfășoară permanent, pe baza unui program riguros stabilit și este urmărită, pe zile, decade și luni.

„Am stabilit criterii precise în ce privește recuperarea, reconditionarea și refolosirea pieselor de schimb, astfel încît să avem garanția că vom putea obține rezultatele scontate — ne spune inginerul Valeriu Cean, directorul trustului județean pentru mecanizarea agriculturii. În primul rînd, în toate unitățile s-a făcut o inventariere exactă, la zi, a întregului parc de mașini. Apoi s-au nominalizat, pe fiecare categorie de mașini în parte, piesele de schimb și subansamblele care pot fi reconditionate cu eforturi proprii. În fiecare unitate această acțiune a fost încredințată unui specialist care răspunde direct de modul cum se organizează și se desfășoară. În raport de parcul de mașini și volumul reconditionărilor în fiecare unitate au fost repartizați între 5—10 oameni cu cea mai înaltă calificare ce se ocupă numai de această muncă. Atelierele au fost dotate corespunzător, pentru a putea realiza o înaltă productivitate, o calitate corespunzătoare și o eficiență cît mai ridicată".

În primul an de activitate s-a pornit, cum era și firesc, cu un număr mai restrîns de repere. Pe parcurs, ca urmare a experienței acumulate, a realizării prin autodotare a unor mașini și instalații de prelucrare, gama acestor repere s-a extins pînă la cele mai complexe subansamble, mai ales la tractoare, combine și semănători — mașini cu care se realizează, la nivelul județului, un mare volum de lucrări. Un exemplu bun în acest sens îl constituie stațiunea pentru mecanizarea agriculturii din Șimian. Numai în ultimii 5 ani, specialiștii și mecanizatorii de aici au conceput și finalizat instalații de înaltă productivitate a căror valoare depășește 35 milioane lei. „În cadrul unității noastre funcționează un centru în care se execută repararea capitală a motoarelor D-115, D-110, Savien și Raba — ne spune inginerul Ion Floricică, directorul acestei unități. Am organizat și un atelier pentru reconditionarea pieselor de la tractoare, combine și celelalte mașini agricole. Există o echipă ce se ocupă de dezmembrarea utilajelor casate și recuperarea pieselor ce se mai pot refolosi sau reconditiona. Ca urmare a activității tot mai eficiente de recuperare și reconditionare a pieselor, am reușit să refolosim în procesul de reparație a motoarelor peste 80 la sută din totalul reperelor ce compun aceste motoare".

Directorul stațiunii ne spune că între piesele ce se reconditionează și care au o mare valoare în totalul costurilor sînt blocul motor, arborele cotit, chiulasa, pompa de injecție, pompa de apă, cămășile cilindru, culbutorii și altele. În atelierul specializat pentru reconditionări de piese s-au elaborat tehnologii noi, unele dintre ele aplicate pentru prima oară în acest domeniu, asimilîndu-se reconditionarea unor pinioane din cutia de viteze a tractoarelor și combinelor, a axelor planetare de la tractoare, a axelor de ambreiaj de la combinele C-12, a bolțurilor de piston pentru toate tipurile de motoare și a altor piese. Se folosesc metode de reconditionare cu productivitate superioară și care asigură o bună calitate a pieselor reconditionate, cum sînt deformarea plastică la cald în matriță, încărcarea cu sudură în mediu protector, depunerea de material prin metalizare sau deformare tehnică cu ajutorul curenților de înaltă frecvență. Fiecare piesă de schimb și subansamblu este reconditionată cu cheltuieli minime. Costul este, în medie, cu 60 la sută mai mic în comparație cu al pieselor noi și aceasta în condiții de calitate similare. La unele repere costul este chiar mai scăzut. La ora actuală în stațiune se reconditionează 165 de tipodimensiuni.

Să vedem, așadar, care este, pe ansamblul celor 12 stațiuni pentru mecanizarea agriculturii din Mehedinți, eficiența activității de recuperare, reconditionare și refolosire a pieselor de schimb. Redăm în tabelul de mai jos dinamica realizărilor:

Anul	Repere reconditionate — bucăți —	Valoarea realizată — lei —
1981	57	12 147 000
1982	84	17 995 000
1983	107	24 190 000
1984	134	27 993 000
1984	142	29 952 000
1986*)	172	28 700 000

*) Pe 11 luni

Colectivele de muncă din aceste unități sînt convinse că mai există încă multe rezerve în ce privește refolosirea pieselor de schimb, pe care și-au propus, bineînțeles, să le pună cît mai curînd posibil în valoare. E de fapt ceea ce a evidențiat o analiză efectuată în acest domeniu. Se apreciază că la nivelul anului 1987 valoarea pieselor reconditionate ar putea fi cu cel puțin 5 milioane lei mai mare în comparație cu realizările anului 1986. Au fost stabilite și direcțiile de acțiune: extinderea tehnologiilor avansate în toate unitățile, ridicarea gradului de calificare și policalificare al oamenilor, conceperea și finalizarea, pînă la sfîrșitul acestui an, a încă trei metode de reconditionare de înaltă productivitate, trecerea la reconditionarea a încă 14 tipodimensiuni, astfel ca în cursul anului viitor procedeul de recuperare a pieselor de schimb și subansamblelor din componența tractoarelor, combinelor și semănătorilor să ajungă pînă la 85 la sută, iar la alte 6 tipuri de mașini — pînă la 90 la sută.

Este, într-adevăr, o experiență valoroasă care, se înțelege, poate fi mereu îmbogățită prin efortul de gîndire și creație al celor care își desfășoară activitatea în domeniul mecanizării agriculturii.

Virgiliu TĂTARU
corespondentul „Scînteii"

Un sistem informațional operativ, stocuri de materiale mai mici

Pînă i-a venit rîndul la cuvînt tovarășului Vasile Ștefănescu, directorul bazei de aprovizionare a Ministerului Industriei Electrotehnice, 11 vorbitori își expuseseră intervențiile lor în cadrul adunării generale a oamenilor muncii din Centrala industrială de elemente de automatizări (C.I.E.A.). Iar după el au mai luat cuvîntul alți 4. Precizarea acestor cifre nu e lipsită — cum veți vedea — de o anumită semnificație.

Toți cei care au vorbit pînă la intervenția directorului bazei de aprovizionare s-au referit — și fiecare avea argumente demne de luat în seamă — la lipsa componentelor electronice. Specialistul în aprovizionare a tăcut, a ascultat obiecțiile și la momentul potrivit a dezlegat „enigma": E de neînțeles ce aud. Aproape toți tovarășii directori se plîng de lipsa componentelor electronice. Așa să fie? Din datele deținute de baza de aprovizionare rezultă că la întreprinderile ministerului se află în stocuri componente în valoare de aproape 750 milioane lei. Dacă facem un calcul ajungem la concluzia că numai acestea asigură necesarul pe 2 luni pentru toate întreprinderile solicitatoare. Deci, componente există. Adevărul e că unitățile care au nevoie de ele nu știu unde se află".

Dacă după această explicație specialistul în aprovizionare s-ar fi așezat pe scaun, mulțumit, nu s-ar fi cîștigat nimic sau aproape nimic. Dar nu a procedat așa. Și-a asumat și răspunderea de a propune o soluție eficientă. Mai exact, a emis două idei care împreună pot finaliza soluția respectivă. Una se referă la necesitatea de a se centraliza stocurile de componente electronice în baza de aprovizionare a ministerului și de aici să fie dirijate în funcție de necesități și priorități. Cealaltă se referă la necesitatea creării unui sistem informational al stocurilor pentru toate întreprinderile ministerului. „Una fără alta — a argumentat specialistul — nu ar avea eficiență. Amîndouă au sigur sorți de izbîndă".

O idee și valoarea ei

„E o idee bună, ar trebui să ne gîndim la aplicarea ei" — a spus, în încheiere, directorul centralei. „Nu bună, ci foarte bună — a completat cineva din sală. Dacă vrem să reducem stocurile, să asigurăm rularea rapidă a materiilor prime, trebuie să creăm un sistem informational eficient al acestora. Altfel nu vom putea rezolva această problemă devenită atît de importantă pentru fiecare întreprindere. Oricît ne-am plînge că avem stocuri sau oricît am întreba în dreapta și în stînga unde se află materialele de care noi avem nevoie, se impune să existe un sistem precis, eficient de evidență pentru toate categoriile de materiale și la care să putem apela în mod operativ. E o problemă de sistem informational, care ar trebui rezolvată pe întreaga economie".

Nu noi sîntem, evident, cei în măsură să ne pronunțăm dacă această idee e necesar să fie aplicată în cadrul fiecărei centrale, fiecărui minister sau pe economie. Cert este că în momentul de față, cînd se pune cu atîta acuitate problema reintroducerii în circuitul economic cu maximă operativitate a tuturor resurselor materiale, materializarea acestei cerințe nu este posibilă fără existența unui sistem informational al stocurilor bine pus la punct.

Așadar, cine recepționează — și dacă e posibil cît mai operativ — această idee?

Constantin PRIESCU

Una din muncitoarele fruntașe de la Filatura de bumbac din Zalău: Elena Cosma, cîștigătoarea unui concurs profesional pe întreprindere
Foto: Sandu Cristian

Scînteia pe urmele Scînteii

Mai bine decît acum un an, dar se poate și mai bine

În ziarul nostru nr. 13 492 s-a publicat articolul: „Experiența în realizarea marilor recolte — larg răspîndită!", în care se analiza situația din două unități, cu rezultate diferite, din consiliul unic agroindustrial Sintana, județul Arad: C.A.P. Comlăuș, unde se obțineau producții mari și beneficii importante, și C.A.P. Șimand, o unitate vecină, unde producțiile erau mult mai mici, iar activitatea mai puțin eficientă. Acum, cînd se încheie un nou an agricol, am revenit pentru a vedea în ce măsură constatările noastre de atunci mai sînt actuale.

O primă observație se impune imediat: nici în acest an C.A.P. Șimand nu a atins nivelul producțiilor realizate la C.A.P. Comlăuș. E drept, nici această unitate nu a bătut pasul pe loc. De exemplu, la cultura porumbului, C.A.P. Comlăuș a realizat 19 189 kg știuleți la hectar, față de numai 14 838 kg știuleți la hectar în 1985.

A doua constatare: C.A.P. Șimand a cîștigat totuși cîteva „bătălii" în întrecerea cu ea însăși. Astfel, față de numai 4 110 kg știuleți de porumb la hectar în 1985, în acest an producția a fost mai mult decît dublă — 10 541 kg știuleți la hectar; la cultura orzului, față de o producție medie la hectar de 5 008 kg în anul trecut, în 1986 s-au obținut 7 800 kg la hectar, fiind cea mai mare producție de orz realizată în consiliul unic agroindustrial Sintana: la soia s-au realizat 2 300 kg la hectar, cu 600 kg mai mult decît în 1985. De asemenea, o ușoară creștere se înregistrează la cultura sfeclei de zahăr, iar producția medie de lapte pe cap de vacă furajată este cu 300 litri mai mare decît cea înregistrată în aceeași perioadă a anului trecut.

Din situația prezentată rezultă că la C.A.P. Șimand s-a manifestat mai multă preocupare pentru obținerea unor rezultate pe măsura disponibilităților, a forțelor umane și materiale de care dispune unitatea. De altfel, iată ce ne spunea președintele consiliului unic agroindustrial Sintana, Ion Miroiu: „Cooperativa agricolă de producție din Șimand a făcut, în 1986, importanți pași înainte pe calea redresării situației economico-financiare. A existat o mai mare preocupare pentru folosirea eficientă a bazei tehnico-materiale de aici, pentru mai buna gospodărire a fondurilor și se prelimină ca la sfîrșitul anului unitatea să realizeze un echilibru financiar între venituri și cheltuieli, deci nu va mai înregistra pierderi. Trebuie să spunem însă că și noi, cei din conducerea consiliului agroindustrial, am fost mai prezenți în unitatea din Șimand decît în alți ani, am fost mai exigenți față de calitatea și oportunitatea lucrărilor. S-a dovedit că se poate mai mult și că există forțele necesare în acest sens".

Dar chiar dacă rezultatele, așa cum s-a arătat, au fost mult mai bune în 1986 decît în urmă cu un an, cînd ai vecini cum sînt cooperatorii din Sintana, Comlăuș, Olari, nu te poți mulțumi doar cu atît. Iată de ce ne-am interesat și de felul în care au fost pregătite producțiile anului viitor. În ce privește sectorul vegetal, cu toate condițiile grele din această toamnă, cauzate de o secetă prelungită, a fost pregătită la înalți parametri de exigență întreaga suprafață cu păioase — 1 300 hectare cu grîu, 350 hectare cu orzoaică și 150 hectare cu orz — asigurîndu-se un pat germinativ de calitate. Dacă anul trecut specialiștii din unitate se plîngeau că nu au avut îngrășăminte chimice, în această toamnă (prin faptul că n-au mai așteptat să le aducă alții, ci și le-au asigurat ei înșiși!) a fost fertilizată întreaga suprafață de păioase, aplicîndu-se în medie 300 kg substanță brută la hectar. În sectorul zootehnic s-a asigurat o bază furajeră corespunzătoare, însilozîndu-se și depozitîndu-se cantități suficiente de furaje, mult mai mari decît în 1985.

Concluzionînd, revenirea noastră i-a surprins pe cooperatorii din Șimand într-un moment de redresare, de creștere a producțiilor și a eficienței muncii, dar este de așteptat ca acest proces să continue firesc și în viitor, încît există posibilitatea ca această unitate să ajungă la nivelul producțiilor obținute în celelalte cooperative agricole din consiliul unic agroindustrial Sintana, chiar să-l depășească, așa cum a și făcut în 1986, la cultura orzului.

Tristan MIHUȚA
corespondentul „Scînteii"

Cercetarea în sprijinul valorificării superioare a resurselor materiale

(Urmare din pag. I)

tip de fire fine, fapt ce va permite obținerea unor țesături cu greutate redusă, de numai 70—80 g/mp. Același lucru ne străduim să-l realizăm, împreună cu specialiștii din producție, și pentru ln, adică să extindem folosirea firelor unice în urzeală, cu o finețe superioară, înlocuind firele dublate-răsucite, mai puțin fine, ceea ce va conduce la importante efecte economice.

Valorificarea superioară a materiilor prime poate fi obținută și prin aplicarea unor noi tehnologii de înnobilare textilă care să confere caracteristici superioare produselor. Astfel, pe baza tehnologiei elaborate de cercetătorii noștri în întreprinderile din industria mătăsii, se aplică finisarea cu efect de șifonare permanentă pentru țesături din poliamidă, care sînt solicitate pentru export. În acest an a început valorificarea tehnologiei de imprimare locală a produselor tricotate prin electroplușare, institutul realizînd produsele și dispozitivele necesare.

În curs de finalizare este și tehnologia de tratare antiîmpîslire, aplicată pe tricoturi din lînă românească, care creează posibilitatea întreținerii casnice, prin spălare cu mașina automată. Se creează astfel posibilitatea valorificării superioare a linii românești prin realizarea unor produse cu valoare de întrebuințare ridicată și competitive pe plan mondial.

Și în domeniul utilizării mai eficiente a fibrelor și firelor chimice există preocupări largi, desfășurîndu-se experimentări în colaborare cu colectivele de cercetare aparținînd Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerului Petrochimiei și întreprinderile textile. În paralel cu lucrările care se desfășoară privind îmbunătățirea permanentă a calității produselor, sînt în curs lucrări vizînd utilizarea mai eficientă a firelor filamentare de viscoză în producția de tricotaje, realizarea și utilizarea în producția de covoare a unor fibre melana modificate, cu destinație specială pentru covoare.

O activitate susținută a specialiștilor institutului se desfășoară pe linia valorificării materialelor textile recuperabile. În ultima perioadă, unele dintre eforturile depuse în această direcție s-au concretizat în obținerea unor noi produse, care înglobează cantități sporite de asemenea materiale, precum și în acordarea sprijinului necesar pentru valorificarea unor obiective finalizate anterior. Astfel, ca urmare a tehnologiilor elaborate, au fost puse în funcțiune în sectorul bumbac instalații care valorifică superior în producția de fire unele categorii de resturi de țesături și tricoturi rezultate din operațiile de confecționare, cercetătorii acordînd în acest an asistență tehnică la aplicarea în producție. Dintre realizările mai recente ale specialiștilor noștri în domeniul valorificării materialelor textile refolosibile, menționăm noua tehnologie pentru fabricarea produsului țesut utilizat ca suport pentru covorul din PVC. Acest produs, deja omologat, caracterizat printr-un confort sporit, o izolare termică și fonică superioare, urmează să fie produs din 1987 la Întreprinderea de textile țesute din Rm. Vîlcea și Întreprinderea de materiale izolatoare din Turda. De remarcat că noul produs, comparativ cu suportul țesut al linoleumului, se realizează mai ușor, cu o productivitate de 4—5 ori mai mare și la un preț de cost apropiat.

Resturile de fire încîlcite din industria bumbacului, resturile de fire sintetice din întreprinderile de mătase, precum și o serie de materiale textile refolosibile din filaturi, fără utilizare în prezent, cum ar fi scama murdară, măturătura uleiată, constituie preocupări ale anului 1987 pentru cercetători, pentru a se găsi noi domenii de utilizare.

Sînt doar cîteva din preocupările noastre, menite să conducă la valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor din domeniul industriei textile. Trebuie să precizăm că în rezolvarea lor am avut sprijinul constant al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, al conducerii ministerului, am conlucrat bine și eficient cu specialiștii din întreprinderile textile și centrale. Și în continuare, în activitatea noastră dorim să realizăm acea legătură permanentă cu întreprinderile, asigurînd astfel transferul rapid al rezultatelor cercetării și eficiență mărită, așa cum ne cere conducerea de partid și de stat.

CONVORBIRI CU PROMOTORI AI SPIRITULUI REVOLUȚIONAR

Prestigiul faptelor

Despre implicare și responsabilitate în viața satului de azi – cu intelectualii unei așezări bihorene

...În comuna Valea lui Mihai, localitate bihoreană aflată la frunțarii, există o familie de țărani în care au fost 11 copii. „Au fost", pentru că acum în comună mai este unul singur — pe ceilalți zece drumurile vieții i-au dus prin toată țara. Toți unsprezece au studii superioare. (Atît ar fi de-ajuns pentru a începe un reportaj...). Anul trecut, fratele rămas în comună, profesor, l-a căutat pe cel mic, care era de vreun an inginer stagiar într-o întreprindere dintr-un alt oraș, la el, la fabrică. A dat cu greu de mezin și, cum l-a văzut, l-a luat în primire : „Bine, măi, frățioare, se poate, măi, ești de un an aici și nu te cunoaște nimeni, nici portarul... N-ai făcut nimic într-un an de zile !". După care, cu năduf : „Dacă nu ești în stare să faci o invenție, măcar apucă-te de băutură, vino beat la serviciu, să te cunoască lumea !". Umor țărănesc.

Profesorul Iosif Săcui, directorul Liceului agroindustrial din Valea lui Mihai, ne povestește întîmplarea cu haz, pentru a sublinia condiția intelectualului, a specialistului : *el trebuie să fie cunoscut de obște, să acționeze în așa fel încît să-și cîștige notorietatea însoțită de stimă, respect.*

— Cu atît mai mult într-o comună, unde toți ochii, vrea nu vrea, sînt pe el. Stima se cîștigă greu, dar se păstrează și mai greu. Poți pierde într-un an ce ai adunat în douăzeci dacă nu ești mobilizat permanent de conștiința că din multe puncte de vedere ești și se cuvine să fii un exemplu. Iar în contextul noii revoluții agrare, în care este angajat satul românesc, locul și rostul intelectualului din mediul rural se încarcă de valențe deosebite.

...Dacă „toamna se numără bobocii" — iar ei se numără, într-adevăr, toamna — atunci, anul acesta, pe gospodarii din Valea lui Mihai îi dor mîinile de-atîta numărat ; căci în C.A.P. au obținut producții la care altădată nu s-au gîndit nici în vis : 8 037 de kg de grîu, peste 20 000 de kg de porumb, 40 300 de kg de cartofi, 50 400 kg de sfeclă de zahăr la hectar. În I.A.S. producția de mere a trecut de 29 de tone la hectar, iar cea de piersici de 19 tone ! „Pe locuri — ține să sublinieze ing. Ioan Reteșan, directorul întreprinderii — care pînă acum 13—14 ani erau dune de nisip". Comuna realizează o producție-marfă industrială ce se apropie de 300 de milioane de lei anual — din care peste 40 de milioane la export. Au deci ce să numere gospodarii din Valea lui Mihai...

— În toate aceste realizări — este opinia lui Victor Cormoș, secretar adjunct al comitetului comunal de partid — se află bine marcate și munca, strădania, devotamentul intelectualilor din comună, peste trei sute de specialiști, medici, profesori — a unora direct, a altora indirect, după profesia fiecăruia.

Și ni se dă ca exemplu, unul din multele posibile, inginerul Francisc Loga. Poate pentru că este doar din 1985 în comună. A fost cițiva ani strungar în Simleu Silvaniei, a urmat apoi cursurile Institutului Politehnic din Timișoara, pe care le-a absolvit ca șef de promoție. A ales Valea lui Mihai, împreună cu soția sa, care este tot inginer. Din prima zi, „a intrat în probleme", cum se spune ; are un atelier de intervenție cu care se deplasează din punct de lucru în punct de lucru. „Anul acesta, în campanie, fiecare zi de lucru a început și s-a sfîrșit cu Francisc Loga" — ni se spune.

— Prestigiul specialistului — opinează Pavel Rizo, președintele C.A.P.-ului — se sprijină pe încrederea pe care știe s-o cîștige în fața omului. Dacă bîiguie mereu „'om vedea mîine", s-a dus... Omul te-ntreabă, trebuie să-i răspunzi. Acum țăranul este interesat de tehnologia culturilor ; el citește ziarul și o dată te întreabă : „Ce-i aia substanță activă ?" sau „Uite, tovarășe, în «Scînteia» scrie că în cutare loc s-a făcut așa și așa ; noi de ce nu facem ?".

Reia ideea profesorul Gavril Demian, directorul școlii generale :

— Țăranul are o „cheie de control" permanentă asupra cadrelor didactice prin rezultatele obținute de copii. El știe dacă un copil crește intelectual și moral sau nu. Apoi — prin rezultatele școlare ; din cei 210 absolvenți de anul trecut, 170 sînt la liceul agroindustrial, ceea ce este o notă bună pentru noi în ochii colectivității.

— Toți profesorii se bucură de stimă ?

— Ca în orice colectiv... Dar intelectualul de la țară, dacă trece vremea și trece și nu reușește să se facă stimat, trebuie să plece, că doar n-o să plece satul, nu ? Cu cițiva ani în urmă a sosit în Valea lui Mihai un profesor de engleză..., unul care a venit ca să vină. Ne-a spus clar : „Copiii de la țară nu pot învăța englezește !". Ne-a revoltat. Cu fraza asta își ascundea, de fapt, lenea și fumurile. Pînă la urmă a plecat. Pagubă-n ciuperci — cîte unul de ăsta poate să strice, dacă e lăsat, munca altor zece profesori.

Mulți intelectuali — ingineri, profesori, medici veterinari — sînt originari din comună ; aproape toți șefii de ferme sînt localnici. Îi întrebăm pe inginerul Cornel Paulescu, șeful fermei zootehnice a C.A.P.-ului :

— Care credeți, tovarășe inginer, că este principalul cîștig al satului românesc de pe urma acestei puternice infuzii de intelectualitate tehnică ?

— Cum să vă spun... Înainte toată lumea știa agricultură, astăzi știe că trebuie să învețe mereu. Specialistul aduce cuceririle științei, le aplică, se bate pentru aplicarea lor, le infuzează și în felul acesta agricultura merge înainte. El trebuie să fie un revoluționar, să lupte pentru producții mari, să impună tehnologii avansate, să ridice nivelul general de cunoștințe. Rezultatele — asta e cheia de boltă. Cu ele îți cucerești stima și respectul. Sau ți le pierzi. Pe țăran poți să-l păcălești o dată, poate și a doua oară, dar a treia oară nu mai merge, nu te mai urmează. E greu să fii cineva la țară...

— De la noi se cer multe — completează Imre Farkas, inginerul-șef al C.A.P.-ului. La noi vin oamenii, cînd au probleme, să ne ceară sfatul. Trebuie să fii disponibil tot timpul. Oamenii apelează la tine nu doar ca să le lămurești nu știu ce problemă tehnică, dar și ca să te întrebe la ce școală să-și dea copilul, dacă e bine să se-nsoare sau nu, dacă să-și facă sau nu casă anul viitor... Nu-i ușor la țară pentru specialist, e mai greu decît la oraș.

— Pînă ajungi să fii cineva într-o comună, să te salute toți, de la trei la optzeci de ani, e un drum lung, drumul faptelor pentru obște — afirmă dr. Maria Cosma.

Așa cum în repetate rînduri a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu — principalul, în cursul noii revoluții agrare, este schimbarea modului de a munci și de a gîndi al țăranului, cu alte cuvinte a modului de trai. Aici rolul intelectualului este imens. El poate face enorm — de la răspîndirea cunoștințelor igienico-sanitare și pînă la civilizația spectatorului.

— Civilizația spectatorului ?

— Da ; cînd au venit în comună primele turnee ale teatrelor din Oradea și Satu Mare, actorii au plecat supărați, au crezut că oamenilor nu le-a plăcut de fel ; ba le plăcuse, dar ei nu știau că se cuvine să aplaude. E un exemplu minor, însă vreau să arăt cu cîte probleme (și cît de neașteptate) este confruntat un intelectual la țară. În primul rînd, exemplu — în toate formele.

— Nu cum a fost odinioară Popa Tanda al lui Slavici — opinează profesorul Constantin Derșidan. Satul acela nu mai este, oamenii aceia nu mai sînt. Dar iubirea pentru muncitorii pămîntului și voința de a le fi de folos din toate puterile se cuvine să guverneze toate actele vieții noastre. Civilizația este o „epidemie", se ia — conchide rizînd interlocutorul nostru.

Tînărul primar al comunei, Alexandru Szabó, ne-a mai vorbit despre multe alte întîmplări care atestă că în Valea lui Mihai inginerii, medicii, profesorii, economiștii, bună parte dintre ei comuniști, sînt animați de voința de a nu-și precupeți forțele în slujba colectivității, de a contribui cu toate puterile la triumful noii revoluții agrare. La plecare am trecut prin vii, plantații superbe unde vița lese de-a dreptul din nisip. Pentru cine nu a mai văzut așa ceva, peisajul este fascinant.

— Vedeți ce-au realizat oamenii noștri ? — întreabă mîndru primarul.

— Doar atît, și ar fi grăitor. Dar au făcut multe, multe, altele...

George-Radu CHIROVICI

La Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România — Foto : Sandu Cristian

Festivalul național „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

ARTĂ ȘI CREAȚIE STUDENȚEASCĂ

CLUJ-NAPOCA: *Promovarea valorilor autentice*

Etapa zonală de la Cluj-Napoca a celei de-a XVII-a ediții a Festivalului artei și creației studențești, manifestare integrată Festivalului național „Cîntarea României", s-a remarcat prin participarea unui mare număr de formații și interpreți de la institutele clujene și din centrele universitare Tîrgu Mureș și Oradea. În cele trei zile de concurs s-au prezentat zeci de formații de teatru, coruri, ansambluri folclorice, colective de satiră și umor, grupuri satirice, brigăzi artistice, montaje literar-muzicale, grupuri de muzică folk, formații de dansuri clasice, moderne, contemporane, muzică ușoară, practic o arie largă de genuri care își găsesc locul în viața cultural-artistică a studenților. Toate acestea, prin ceea ce au avut mai valoros, au reliefat preocupările studenților pentru asimilarea și promovarea unor valori culturale autentice, și în primul rînd a valorilor culturii naționale, promovarea creativității și pasiunii pentru frumos. Formațiile de teatru, colajele, montajele literare și muzical-coregrafice din centrele universitare Cluj-Napoca și Tîrgu Mureș, de exemplu, au adus în scenă secvențe din opere care se bucură de o largă audiență în rîndul tineretului, începînd cu lucrări de Mihai Eminescu, I.L. Caragiale, Radu Stanca și pînă la Marin Sorescu, Adrian Dohotaru, Ioan Groșan. Interpreții au pus în lumină, cu dăruire și talent, mesajul umanist al creației românești, bogăția de idei a unei arte inspirate din sentimentele și aspirațiile fundamentale ale poporului, din împlinirile contemporane. La loc de cinste în opțiunile lor artistice și ideologice se află creația patriotică, militantă, valorile reprezentative ale literaturii noastre.

Ca și la edițiile precedente, au fost prezente în concurs coruri, formații, ansambluri folclorice, orchestre de muzică populară, interpreți vocali și instrumentiști, unele din colectivele artistice care au evoluat și de data aceasta fiind bine cunoscute prin premiile cîștigate la edițiile anterioare. Ele și-au reconfirmat și acum valoarea prin autenticitatea programelor prezentate, prin piesele alese cu discernămînt. Am putea aminti ansamblurile „Mărțișorul", „Românașul", „Mugurelul", grupul folcloric „Haba" ale Universității, Institutului politehnic, Institutului agronomic, Casei de cultură a studenților din Cluj-Napoca.

Au putut fi, de asemenea, urmărite evoluțiile colectivelor de satiră și umor, grupurilor satirice și brigăzilor artistice, cum sînt „Haz", „Bum", „M.S.A.", care au prezentat programe inspirate din viața studențească. Formațiile Institutului politehnic clujean s-au evidențiat prin acuitatea conținutului și talentul interpreților, atrăgînd aplauzele spectatorilor. Nu au lipsit creatorii de literatură, artiștii plastici, creatorii de design vestimentar, de artă aplicată. În final a avut loc un spectacol de verietăți susținut de cele mai reprezentative formații. Totodată, s-a organizat și o dezbatere privind calitatea spectacolelor susținute în cadrul acestei competiții culturale. Desigur, pe lîngă remarcarea formațiilor și interpreților care vor reprezenta mai departe institutele și centrele universitare în finala acestei întreceri a artei și creației studențești, s-au făcut și unele observații asupra scăderilor, prezentării unor spectacole mai puțin semnificative care au lăsat impresia de a fi fost aduse pe scenă fără o pregătire adecvată. Ceea ce a dominat însă această manifestare culturală studențească este capacitatea studenților de a pune în scenă spectacole angajante, preocuparea pentru valori autentice ale culturii naționale și universale și o reală receptivitate față de nou. **(MARIN OPREA).**

TIMIȘOARA: *Sub semnul calității*

Timp de trei zile, municipiul de pe Bega o găzduit una dintre etapele zonale ale ediției a XVII-a a Festivalului artei și creației studențești. Formații corale, ansambluri folclorice, grupuri satirice și brigăzi artistice, colective de teatru, recitatori, soliști vocali și instrumentiști, orchestre de muzică populară, ușoară și rock, artiști plastici, fotografi și cineaști din centrele universitare Craiova, Petroșani și Timișoara, reunind aproape 2 000 de creatori și interpreți din rîndul studenților, au etalat în spectacole cu multe împliniri, dar și cu unele minusuri, dimensiunile unei intense trăiri spirituale.

Confruntarea artistică de la Timișoara a avut darul de a marca, cel puțin sub raport numeric, un interes sporit al tineretului universitar din centrele amintite pentru actul de cultură, în dubla lor calitate de creatori și beneficiari, disponibilitățile acestuia pentru valori artistice și estetice certe. Cîntecul de masă revoluționar, melodiile și dansurile populare desprinse din filonul nepieritor al creației folclorice autentice, piesele de muzică ușoară și clasică de aleasă ținută artistică, versurile de puternică vibrație patriotică, lucrările de artă plastică, fotografică sau filmele inspirate din realitățile unei vieți dăruite omului, ctitoriilor durabile, păcii, dragostei au întrunit, cum era firesc, aprecierile publicului și ale juriului. Este meritul artiștilor-studenți, al îndrumătorilor lor de la Institutul de mine din Petroșani, Institutul agronomic Craiova, facultățile de mecanică și medicină și din cadrul ansamblurilor artistice ale casei de cultură a studenților din Timișoara, ca să amintim doar o parte din „vîrfurile" acestei etape zonale, de a fi reușit să se înscrie pe coordonatele unor realizări artistice de valoare. Sigur, aceste reușite presupun muncă și multă seriozitate în pregătire, în alegerea repertoriilor, neacceptarea artificiilor regizorale și interpretative ori cantonarea într-o problematică minoră, nesemnificativă. Pentru că, trebuie spus, la faza zonală de la Timișoara au fost și unele formații, îndeosebi grupuri satirice și brigăzi artistice, care n-au justificat prezența pe scena de concurs nici prin conținutul și nici prin ținuta interpretării. Trăgînd însă linie și adunînd, trebuie, de asemenea, spus că reușitele au fost multe și promițătoare. Iată, de altfel, ce ne spun doi dintre membrii juriului, prezidat de profesorul universitar Ion Cojar (I.A.T.C.), despre întrecerea artistică de la Timișoara :

Balerina Elena Dacian, primsolistă a Operei Române din București : „Colectivele artistice, și mă refer în mod deosebit la cele de dans modern, de o remarcabilă diversitate, prezente la Timișoara, au dovedit în general o ținută de calitate care a eliminat în bună parte impresia de amatorism. Redarea nealterată a specificului fiecărui gen artistic și conferirea unor autentice atribute artistice fiecărui moment susținut pe scenă țin, firește, de talentul interpreților, de concepția regizorală. Din acest punct de vedere, etapa de la Timișoara a avut o seamă de realizări ce merită a fi reținute și cunoscute".

Artistul plastic Ion Sălișteanu : „Etapa zonală din acest an a Festivalului artei și creației studențești, ale cărei gazde timișorene au fost la înălțime și ca organizare, și ca valoare artistică, constituie o realizare în direcția abordării cu curaj și talent a unei problematici de real interes, de intensă angajare interioară a interpreților. Reușitele unor colective care au știut să îmbine armonios, într-o strînsă coeziune, elementele de selecție repertorială, adecvare scenică și valoare interpretativă îndreptățesc speranța unor prestații de înalt nivel și la faza finală. Artele plastice și fotografice, bogat reprezentate la Timișoara, conving, dar, desigur, ele așteaptă confruntarea viitoare o dată cu intrarea în concurs a institutelor specializate". **(CEZAR IOANA).**

LECTURĂ ȘI DIALOG

(Urmare din pag. I)

mentariu cu tot, dar se citau, în schimb, lucrările originale. Nu se mai căuta să se înțeleagă universul de gîndire respectiv, ci se urmărea doar să fie cît mai multe citate care ar fi atestat cît de informat este autorul. Urmăriți unele lucrări așa-zis teoretice, în care contribuția proprie a autorului nu este altceva decît legătura între citate din diverși autori. Un cadru didactic universitar a dat la un moment dat atîtea citate, încît i s-a reproșat că nu se mai înțelege ce e citat și ce este comentariu propriu. „M-am gîndit că tot nu e tradusă cartea la noi", a fost răspunsul...

A gîndi — spunea cineva — înseamnă a gîndi diferit. Te poți situa pe aceleași poziții teoretice cu cineva, poți împărtăși aceleași opțiuni filozofice, culturale, artistice, dar aceasta nu trebuie confundată cu identitatea de păreri față de o carte, față de un gînd, o idee. Dialogul, ca expresie a deosebirii de vederi, într-o problemă sau alta, este implicat de lectura serioasă, profundă a unei teme. Personalitatea, propria noastră identitate culturală, se conturează și se dezvoltă numai prin intermediul acestui dialog. În absența preocupării de a așeza cu fiecare lectură ceva pe etajele propriei ipoteze, ale propriei personalități, se riscă pînă și o dizolvare în sutele de puncte de vedere care sînt făcute cunoscute de lectură sau, cel mult, perspectiva de a deveni depozitari de date și informații.

Am întîlnit nu demult un fost coleg, acum profesor de liceu. Citea cu pasiune o carte de istoria logicii. Neavînd probabil prea mulți interlocutori cu care să discute despre volumul respectiv dialoga în scris : își nota puncte de vedere care se cereau aprofundate, descoperea explicații mult mai pătrunzătoare asupra unor lucruri pe care le însușise încă din facultate. Vezi (și în continuare era trecut numele profesorului), vezi ce simplu era silogismul acesta (poate cea mai gravă imputație făcută unui profesor — aceea de a complica ceea ce el este chemat să explice simplu). Pe marginea lucrării unei cunoștințe comune scrisese un adevărat studiu critic. Putea foarte bine să fie publicat, cum i-am și sugerat. Dar nu asta urmărea. Important era că a dialogat cu cartea, așternerea coerentă a impresiilor ajutîndu-l să-și precizeze și să-și nuanțeze propriul punct de vedere, să și-l dezvolte.

Impresionează că dialogul rămîne uneori la nivelul simplei analize, întreprinsă ca un demers în sine și suficient sieși. Observații interesante, pătrunzătoare devorează trupul unei construcții pentru a o părăsi, uitînd parcă subit, așa cum preciza Gramsci, că „atunci cînd se caută descifrarea unei problematici noi, «mai avansat» este cel care se situează pe punctul de vedere că adversarul lui ar putea exprima o exigență ce trebuie să fie incorporată, fie și numai ca un moment subordonat, în propria lui construcție".

Forma de existență superioară, de fapt, dacă ne gîndim bine, forma autentică de dialog este cea dintre construcții spirituale închegate deja, dintre ipoteze materializate în creații de sine stătătoare. Obiectul dialogului sînt opiniile diferite în legătură cu o problemă aflată în dispută. Dar cum putem proba superioritatea propriului punct de vedere dacă nu integrîndu-l într-o construcție, punîndu-l să „lucreze", să-și dezvăluie consistența teoretică și, astfel, să se verifice.

Cineva îmi spunea — nu fără oarecare îndreptățire — bine, dar construcțiile teoretice, o dată închegate, sînt mai puțin deschise dialogului, ele se închid cumva în jurul propriilor premise și opțiuni. Poate că este adevărat, dar aici dialogul este implicat de construcția ca atare, răspunsurile se află zidite în substanța sa teoretică. Firește, nu putem pretinde — nici nu ar fi bine de altfel — ca dialogul să se desfășoare numai, sau cu precădere la acest nivel. Într-o perioadă de rapidă împrospătare a cunoștințelor, sintezele parțiale au avantajul că sînt mai operative, mai vii, inlesnesc comunicarea, într-un cuvînt se dovedesc mai adecvate noii situații. Dar a te menține numai la acest nivel înseamnă implicit a-ți diminua influența. Propriile opinii referitoare la un proces al lumii contemporane pot fi interesante, rodnice din punct de vedere teoretic. Dar atît timp cît nu sînt valorificate și probate într-o construcție, ele se pierd, sînt uitate și mai ales nu pot înriuri, rămîn ceea ce sînt: simple puncte de vedere. Ce ați spune despre un arhitect — autor al unor critici și păreri foarte interesante despre un edificiu arhitectonic mai aparte — dar care nu ridică el însuși un edificiu în care să-și incorporeze propriile vederi ? Cum ar putea el influența evoluția arhitecturii, prin simple remarci ? Istoria nu reține decît creațiile durabile.

Este foarte important și cine dă primul sinteza datelor existente la un moment dat, cine reușește să le reunească într-o creație teoretică de ecou. Evoluția ulterioară a domeniului, oricît de spectaculoasă, va fi întotdeauna nevoită să se raporteze la momentele care au precedat-o pregătind-o. Din acest punct de vedere, conectarea rapidă la evoluția progresului într-un domeniu sau altul al cunoașterii joacă rolul unei adevărate condiții de existență a dialogului și rostului său firesc. Analiza unei construcții teoretice, care între timp a fost depășită de evoluția cunoașterii, poate juca, în plan instructiv, rolul unui util exercițiu, dar ea nu mai poate aspira să influențeze dezvoltarea reală a domeniului respectiv. Cînd este contemporan cu epoca sa și conectat la cerințele el, cînd este creator și sensibil, dialogul prilejuiește un profund proces de autoclarificare, depășește cu mult importanța unui demers teoretic, devenind chiar un instrument al dezvoltării social-istorice.

DE LA ORIZONTURILE VIEȚII, LA UNIVERSUL ARTEI CONTEMPORANE

Condiția personajului literar

Construite nu atît prin asemănare cît prin analogie cu ceea ce este cunoscut, personajele literaturii sînt configurate în mare măsură de raporturile cu *modelele* mentale specifice fiecărei perioade din istoria umanității. Ideologia unei epoci oglindită sau exprimată într-un model uman colorează, la rîndu-i, imaginea literară a omului. „Eroul antic — scrie Tudor Vianu — este modelul unei virtuți, depozitarul unei idei eterne și, ca atare, figurarea lui într-un portret echivalează cu o lecție pe care biograful o servește contemporanilor lui". Dacă antichitatea oferă ca modele ideologice și mentale *eroul* și *înțeleptul*, accentuînd monumentalitatea nu numai lăuntrică, dar și fizică, evul mediu elaborează o altă figură mentală întruchipată în devoțiunea mistică a *cavalerului*, pentru ca mai apoi Renașterea să coboare divinitatea într-un om văzut ca încarnarea plenitudinii și totalității, trăsătură pe care Engels o va defini prin *titanismul* eroilor acestei mari epoci din istoria omenirii. La rîndul lor, clasicismul, romantismul, realismul etc. își elaborează *modele umane* proprii resintetizînd mereu, în alte configurații, cîștigurile epocilor anterioare. Vorbim despre *omul romantic*, *omul clasic* etc. avînd în vedere tipologia, tiparul istoric, modelul uman ce concentrează într-o imagine plină de semnificație particularitățile concepției și ale tipului de sensibilitate ce exprimă o epocă. Fără a fi o copie mecanică sau un echivalent perfect, personajul literar nu poate fi definit și înțeles decît prin continuă și complexă raportare la modelul uman ca sinteză a filozofiei și ideologiei fiecărei epoci. Modelul exprimă nostalgiile și aspirațiile oamenilor reali și, astfel configurat, el determină, la rîndu-i, un anume tip de sensibilitate, de acțiune și comportament. Este un factor activ, un concentrat filozofic și ideologic și un reper dinamic al „omului literar". Mobilitatea modelului uman, pusă în evidență de personajele literaturii de-a lungul timpului, vădește, în general, un sens ascendent, o continuă înaintare în direcția emancipării de sub tirania condiționărilor abuzive și a unui determinism privit ca o fatalitate oarbă și inexorabilă. De la eroii mitologici pînă la revoluționarii epocii moderne, tipologia umanității literare vădește o adevărată obsesie a identității, a afirmării esenței umane, în confruntare permanentă cu vicisitudinile istoriei și limitele cunoașterii. Însă nu literatura, ci istoria a creat, în epocile marilor furtuni sociale, în momentele ei explozive eroi ai luptei pentru emancipare, pentru eliberarea spiritului uman, pentru apropierea ceasului victoriei definitive a omului. Mari opere literare s-au făcut ecoul acestor imprejurări istorice fixînd în memoria noastră destinul unor eroi care, deși învinși, au fost glorificați, destinați posterității, nemuririi. Această predilecție nu pentru „învinși", ci pentru măreția luptei conferită de nobletea scopului lor mărturisește o adîncă încredere în puterile omului de a-și croi un destin mai bun. Literatura își semnează în acest fel angajamentul său umanist.

Creația literară actuală și-a configurat în această direcție o tradiție în cadrul căreia noul model uman exercită o mare forță de atracție determinînd configurări multiple, de o varietate artistică notabilă. În centrul unei serii de romane actuale stau *eroii înfăptuitori*, cei care depășind cercul și limita purei contemplații se integrează, activ, responsabil, luptînd cu sine și cu alții, cu pragurile inerției ce stau mereu în fața fiecărei uși ce nu a mai fost deschisă. Un asemenea erou se gîndește pe sine în raport cu marele organism social și, departe de a se lăsa copleșit de anxietatea paralizantă, de absurditatea pe care inerția vechiului o mentine într-un loc sau altul, are conștiința forței de restaurare a echilibrului, a dreptății, rațiunii. Nu se poate sublinia îndeajuns cît de vitală, hotărîtoare pentru destinul literaturii este această înaltă tradiție a eroului înfăptuitor, militant pentru idealurile sociale și naționale ale poporului. Literatura română are un caracter luptător pentru că însuși omul ce stă mereu în miezul istoriei noastre este un revoltat, un nemulțumit luînd atitudine în numele idealurilor celor mulți. Această tradiție a revoltei, a luptelor și jertfelor venite mereu în istorie din marele front uman al muncii pentru țară concură însă-și pierdut cutezanța și măreția, conștiința identității sau prezența în raport cu obiectele și lumea ce-l înconjoară, romanul actual ridică în prim-plan figuri exemplare de oameni care, traversați de neliniști și îndoieli de care nimeni nu are cum scăpa, își iau destinul, cum se spune, în propriile mîini. Ce înseamnează acest lucru ? Pe scurt, aceasta înseamnă o semnificativă mutație a rolului social atribuit unor categorii, clase, medii sociale chemate de la „periferie" să ocupe centrul vieții social-politice. Aceasta înseamnă „îndrăzneala" lui Anton Modan, „desfășurarea" lui Ilie Barbu, „facerea lumii" la care accede năpăstuitul Filipache, revolta contra modelului constituit a lui Andrei Sabin sau Călin Surupăceanu, „setea" de viață socială a lui Mitru Mot, s.a.m.d. : radicalizarea conștiinței celor mulți, modificarea statutului social-politic al exponenților acestora, înlocuirea psihologiei eșecului și anxietății sterile, neputincioase, prin sentimentul stenic al acțiunii și luptei în cursul căreia se reclădește însăși fibra morală a individului potrivit altor norme și valori. Pusi în condiții favorabile, nestiuții istoriei isi descoperă și afirmă personalitatea și forța de creație.

În acest radical proces de înnoire a lumii literaturii, de ridicare pe soclu a unor eroi noi, de polemică directă, deschisă ori, potrivit talentelor scriitoricești, indirectă cu fatalitățile ce înlănțuiesc condiția umană, un loc distinct îl ocupă figura revoluționarului de profesie, a activistului și conducătorului politic pe care revoluția socialistă l-a adus pe scena istoriei. În ce măsură aceste personaje sînt, literar vorbind, viabile ne-o spun romanele unor scriitori ca Marin Preda (Moromeții, Marele singuratic), Titus Popovici (Setea), Platon Pardău (Ore de dimineață), Eugen Barbu (Facerea lumii), Ion Lăncrănjan (Fiul secetei, Suferința urmașilor), Dumitru Popescu (Pumnul și palma), Dinu Săraru (Dragostea și revoluția), Ion Brad (Romanul familiei), Nicolae Țic (Intermediarii) s.a. Semnificativă pentru interesul față de aceste personaje ne apare recurența, la unii din autorii citați, a acestei problematici. Este cazul lui Platon Pardău în romanele căruia activiștii de partid sînt o prezență constantă și familiară. Dumitru Popescu urmărește într-un ciclu romanesc destinul lui Manole Suru și Vladimir Cernea, eroi complementari vădind o specific intelectuală vocație a ideilor. La rîndul său, Dinu Săraru urmărește în „Dragostea și revoluția" traiectoria morală și interioară a acelorași personaje : Dumitru Dumitru, Tudor Cernat, Anghel Tocsobie etc. Recent apărut, volumul al doilea din ciclul lui Dinu Săraru, „Cei care plătesc cu viața", adîncește în chip remarcabil universul interior al unora dintre eroii cunoscuți dinainte, accentuează natura dramatic-interogativă a dezbaterii cu sine în care sînt angajați, făcînd mai marcate semnificația și încărcătura lor umană. Este, apoi, mai vizibilă natura polemică a cărții. Eroii săi trăiesc în interiorul unor modele mentale, răspund la apelul unor coduri care le configurează, dar și preformează comportamentul, deciziile, atitudinile. Ne aflăm într-un moment narativ și moral, cînd modelele de conduită și mentalitatea cvasi-simbolică ale unora dintre personaje nu mai corespund — dacă au corespuns — unei „etape istorice" și nici structurii personalității. Chestiunea este de cel mai mare interes, căci lungile confesiuni, monologuri interioare din care se constituie romanul au darul de a ne arăta — uneori prea apăsat domonstrativ — în ce măsură cerințele și atributele rolului intră adînc în carnea personajelor provocînd adevărate rupturi, unele dureros resimțite, în fibra lor morală. Confuzia dintre rol și substanța intimă a personalității este întreținută de adoptarea unei măști compuse pentru ceilalți. Ea traduce intenția disimulată de a fi sau a părea altceva decît personajul este în mod natural, precum și credința iluzorie că astfel își sporește personalitatea. În anumite momente, pe chipul fără expresie al lui Anghel Tocsobie nu se poate „citi" nimic : acest chip este o uniformă menită să-i anuleze realitatea sufletească. Înfățișarea fizică și coafura unei eroine indică o mentalitate simbolică. Modurile acestea de codificare a vieții, comportamentului și înfățișării instituie un joc de oglinzi de mare subtilitate în care cititorul poate urmări raportul dintre naturalete și artificiu, sinceritate și disimulare, viață trăită și viață închipuită etc. Pînă și personajul care se bucură de cea mai înaltă prețuire a prozatorului, Dumitru Dumitru, nu poate fi total sustras tendinței de a trăi sub influența unui model mental : natura lui taciturnă este o efigie a profunzimii, dar și o mască defensivă a solemnității și gravității artificiale. Încremenirea în tipare rămase în afara vieții este obiectivul polemic al romanului. În cazul unui Manuil Păianu asistăm mai întîi la robotizarea personalității distribuite în cîteva ipostaze reglate de un număr fix de stereotipii. Personajul își lipește pe trupul viu pielea moartă a unei funcții. Aceasta pătrunde în „trupul" sufletesc, măcinîndu-i substanța, oricum puțină, golindu-l de conținut. Însă fenomenul acestei mortificări spirituale nu-i chiar așa de simplu, ne spune autorul, căci eroul revine la un spasm de umanitate provocat de dispariția unicei lui fiice. Prozatorul este un foarte fin observator, reține ticuri cu o mare forță caracterizantă. Scrie, firește, o proză „realistă", cu personaje *date* de la început, confirmate pe parcurs, dar „întrerupte" de amănunte revelatoare cum ar fi acel imperceptibil tremur al mîinilor intransigentului Păianu, ceasul electronic dereglat al exactului Tocsobie sau degetele butucănoase, dizgrațioase ale suavei diriioare. Sînt doar cîteva dintre abilitățile unui prozator stăpîn pe mijloacele sale care, dincolo de unele excesive intervenții „auctoriale", își construiește cu artă personajele.

Destinul care decide comportamentul social și politic al unora dintre ele poartă numele prejudecății. Unele norme, bune la vremea lor, au devenit anacronice, dar, alcătuind a doua natură a personajului, continuă să funcționeze : rănind pe cei din jur, provocînd drame și chiar catastrofe. Nici „puternicul" Anghel Tocsobie nu se poate înălța deasupra prejudecăților, la valoarea iubirii pe care o nutrește pentru Alexandra Terența Rudeanu : o iubire ce poate și are dreptul să fie liberă este prizoniera prejudecăților pe care le întreține constant ideea personajului despre propria carieră. Singurul care înfruntă deschis acest model anacronic — morala păstrării aparențelor cu prețul uciderii sufletului — este „idealistul" Tudor Cernat. Însuși Dumitru Dumitru șovăie să treacă decis dincolo de gardul unei morale perimate. El este de partea lui Cernat numai întrucît se arată prin funcție mai receptiv la eficiența umană și profesională a inginerului, păstrîndu-și însă o distanță prudentă față de radicalismul acestuia. Pe de o parte, i se pare prematur politicește, însă, pe de alta, omenește vorbind, el nu are datele necesare spre a-l înțelege pînă la capăt pe Cernat. Tudor Cernat este un personaj ce joacă, în acest volum, rolul celei de „a doua conștiințe" a celorlalți. Cu un tact artistic remarcabil, autorul îl păstrează de aceea într-un aproape permanent plan secund : Tudor Cernat este cel despre care se vorbește, care polarizează meditațiile celorlalți. Această „a doua conștiință" îl sîcîie pe prudentul Tocsobie, incapabil să-și asume o legătură ce nu se „încadrează" în portretul robot al celui pe care îl reprezintă. Cerințele rolului pun în cumpănă și desfigurează sentimente fundamentale, între care dragostea în primul rînd. Pentru Păianu, Cernat reprezintă vocea „imposibilei" lupte dintre generații. Incredulitatea lui mioapă primește o usturătoare lecție de viață venită din sînul propriei familii, de unde Laura, exponenta tinerei generații căreia „nu-i lipsește nimic", dezertează în căutarea iubirii de negăsit în casa alor săi. În chip simbolic, o petrecere a grupului de tineri ingineri se încheie dramatic cu vestea sinuciderii omologului sau „dublului" lui Cernat, fostul director Călărașu. În fine, situația lui Tudor Cernat preocupă pînă la obsesie conștiința lui Dumitru Dumitru, care, în ultimă instanță, decide redeschiderea anchetei. E cazul să vedem în această hotărîre ideea că un om nu este egal cu un dosar clasat. Volumul se încheie aici, în fața redeschiderii unui dosar și înaintea unei noi dezbateri în jurul soartei unui om. Decizia fiind amînată, cititorul este astfel invitat să mediteze el însuși, cu cărțile în față, la destinul unuia dintre cele mai incitante personaje ale literaturii actuale. Este un final *deschis*, căci literatura nu este chemată să ia decizii ca la tribunal, ci să problematizeze, să sensibilizeze mintea și conștiința cititorilor, să sporească umanismul din om.

C. STANESCU

Domnului NICOLAE CEAUŞESCU
Preşedintele Republicii Socialiste România

Vă mulţumesc pentru amabilul mesaj pe care aţi binevoit să mi-l adresaţi cu ocazia „Sărbătorii regelui", care m-a mişcat profund.

La rîndul meu, vă adresez cele mai bune urări pentru fericirea dumneavoastră personală şi a compatrioţilor dumneavoastră, precum şi pentru dezvoltarea fructuoasă a relaţiilor existente între cele două ţări ale noastre.

BAUDOUIN
Regele belgienilor

Cronica zilei

Tovarăşul Petru Enache, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a primit, miercuri, delegaţia de activişti ai Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, condusă de V. M. Borisenkov, membru al C.C. al P.C.U.S., secretar al Comitetului regional de partid Moscova, care, la invitaţia C.C. al P.C.R., a efectuat o vizită în ţara noastră.

În cadrul convorbirilor au fost evocate bunele relaţii de prietenie şi colaborare dintre P.C.R. şi P.C.U.S., dintre România şi Uniunea Sovietică, exprimîndu-se dorinţa comună de a le extinde şi adînci în continuare, în spiritul înţelegerilor convenite cu prilejul întîlnirilor şi convorbirilor dintre tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, şi tovarăşul Mihail Gorbaciov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

La întrevedere a participat E. M. Tiajelnikov, ambasadorul U.R.S.S. la Bucureşti.

★

În timpul şederii în ţara noastră, delegaţia de activişti ai P.C.U.S. a avut convorbiri la C.C. al P.C.R., Comitetul municipal Bucureşti şi comitetele judeţene Braşov şi Argeş ale P.C.R., la unele instituţii cu caracter ideologic, a vizitat obiective economice şi social-culturale din Capitală, precum şi din judeţele Braşov şi Argeş.

Convorbiri economice româno-ungare

În Capitală au început, miercuri, lucrările celei de-a XIX-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-ungare de colaborare economică şi tehnico-ştiinţifică.

Cele două delegaţii, conduse de Gheorghe Petrescu, viceprim-ministru al guvernului, preşedintele părţii române în comisie, şi de László Maróthy, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, preşedintele părţii ungare în comisie, analizează măsurile ce trebuie întreprinse în vederea extinderii colaborării şi cooperării bilaterale, prin mai buna valorificare a posibilităţilor pe care le oferă în acest sens economiile naţionale ale ambelor ţări.

Viaţa economico-socială a localităţilor patriei

DIN VEŞTILE TRANSMISE DE CORESPONDENŢII „SCINTEII"

ARGEŞ : Producţie suplimentară

Hotărîţi să îndeplinească exemplar indicaţiile date de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, privind realizarea sarcinilor pe acest an, 60 de întreprinderi din judeţul Argeş raportează o producţie-marfă industrială suplimentară în valoare de peste un miliard lei. Peste plan au fost livrate economiei naţionale ţiţei, gaze utilizabile, maşini de prelucrat metale, plăci aglomerate din lemn, produse de mecanică fină şi altele. Succesul se datoreşte măsurilor de amplificare a procesului de modernizare şi perfecţionare a producţiei, de creştere a productivităţii muncii. Cele mai bune rezultate au fost înregistrate de Schela de producţie petrolieră Moşoaia, Întreprinderea de autoturisme Piteşti, Întreprinderea „Electroarges", întreprinderile de textile şi de motoare electrice din Piteşti. **(Gheorghe Cîrstea).**

ARAD : Sonde noi

Muncitorii şi specialiştii de la Schela de foraj Zădăreni, judeţul Arad, raportează că, de la începutul anului şi pînă acum, au forat 1 700 metri liniari peste prevederile planului. Aceasta a permis predarea suplimentară către beneficiari, spre exploatare, a unor noi sonde. Succesul are la bază introducerea în procesul de producţie a unor noi tehnologii, de mare randament, mai buna organizare a muncii, mărirea vitezei de avansare pe baza creşterii indicelui de utilizare a dotării tehnice. **(Tristan Mihuţa).**

SIBIU : Un nou ansamblu de locuinţe

În zona Turnişor din municipiul Sibiu au început lucrările la un nou ansamblu de locuinţe, care va cuprinde în final 1 660 apartamente.

— Străbătut de şoseaua naţională Braşov — Alba Iulia, acest nou ansamblu de locuinţe — ne informează maistrul principal Florin Irimină — se constituie într-o importantă poartă de intrare în municipiu. De aceea, el a făcut obiectul unui studiu special de arhitectură, soluţia urbană adoptată îmbinînd elemente specifice zonei cu elemente de plastică modernă. La noile apartamente folosim sisteme constructive ce permit o productivitate mărită, respectiv panouri mari gata finisate.

Noul ansamblu va fi dotat cu toate utilităţile social-culturale — şcoală, grădiniţă, creşă, dispensar, spaţii comerciale — precum şi cu un parc şi locuri de joacă pentru copii. **(Ion Onuc Nemeş).**

IALOMIŢA : Unităţi prestatoare de servicii

În municipiul Slobozia, cooperativa meşteşugărească metal-lemn-chimie-construcţii a organizat noi secţii şi ateliere de prestări servicii. Astfel, s-au dat în folosinţă atelierul de tapiţerie, care execută comenzi, dar şi reparaţii, secţiile de montat geamuri şi oglinzi, de reparaţii electrice şi sanitare, zidărie şi vopsitorie. Noile unităţi sînt dotate cu scule şi dispozitive necesare şi dispun de meşteşugari cu mare experienţă. Tot în judeţul Ialomiţa, cooperativa de producţie, achiziţii şi desfacere a mărfurilor din comuna Cocora a înfiinţat o secţie pentru argăsit şi tăbăcit piei şi un atelier pentru curăţat şi vopsit cojoace şi haine de piele. **(Mihai Vişoiu).**

IAŞI : Pentru dezvoltarea sericiculturii

La fabrica de hîrtii tehnice speciale, situată pe platforma de învăţămînt-cercetare-producţie a Institutului politehnic „Gh. Asachi" din Iaşi, unitate aparţinînd de Institutul de cercetare şi proiectare pentru celuloză, hîrtie şi fibre artificiale Brăila, a fost omologat şi introdus în fabricaţia curentă un nou şi valoros sortiment de hîrtie. Este vorba de hîrtia absorbantă pentru sericicultură, utilizată la igienizarea spaţiilor de creştere a viermilor de mătase, produs cu însuşiri superioare, realizat pe bază de materii prime şi tehnologii româneşti. **(Manole Corcaci).**

MĂRĂŞEŞTI : Materiale recuperate valorificate superior

La Întreprinderea chimică Mărăşeşti, preocuparea constantă a colectivului de muncă pentru valorificarea produselor recuperabile şi refolosibile a fost răsplătită cu noi realizări. Aici a fost pusă în funcţiune o instalaţie de recuperare a sulfatului de sodiu din apele reziduale, produs ce se utilizează la fabricarea detergenţilor. De asemenea, a fost mărită capacitatea de valorificare a ambalajelor şi foliilor de polietilenă deteriorate. Noile capacităţi de producţie au fost realizate prin autodotare, folosindu-se îndeosebi utilaje şi piese recondiţionate. **(Dan Drăgulescu).**

BUHUŞI : Realizări edilitar-gospodăreşti

La intrarea în Buhuşi, dinspre Bacău, a început construirea unui nou şi modern ansamblu de locuinţe — „Libertăţii", care va dispune de toate dotările social-edilitare necesare. El se alătură noilor ansambluri de locuinţe Republicii, Cornişa, Tineretului, de curînd încheiate, care însumează aproape 3 000 apartamente. De asemenea, în ultimul timp, au fost înălţate un spital cu policlinică, un liceu care pregăteşte cadre pentru industria textilă, o sală de sport polivalentă, spaţii comerciale şi de servire a populaţiei, aproape 100 săli de clasă, 50 laboratoare, ateliere şi cabinete şcolare, s-au amenajat locuri de recreare, spaţii verzi, baze sportive şi altele. Au fost extinse reţelele de apă şi canalizare, au fost modernizate străzi şi trotuare. La realizarea tuturor acestora şi-au adus o contribuţie însemnată locuitorii oraşului, care, prin munca lor, au realizat, numai în acest an, lucrări în valoare de circa 80 milioane lei. **(Gheorghe Baltă).**

ORIENTĂRILE CONGRESULUI AL XIII-LEA AL P. C. R. — ORIENTĂRI FUNDAMENTALE

PENTRU PROGRESUL MULTILATERAL AL PATRIEI

Rolul dinamic, propulsor al ideilor înaintate, revoluţionare

(Urmare din pag. I)

rizează prin deschiderea permanentă către realităţi, către evaluarea lor în raport cu scopul civilizaţiei socialiste, pornind de la profundele schimbări sub incidenţa şi impactul revoluţionarii tuturor domeniilor vieţii sociale. Continua „racordare" teoretico-ideologică la aceste schimbări, asimilarea şi aprecierea lor teoretică permanentă, „din mers" se impun cu atît mai mult cu cît judecăţile de valoare asupra dezvoltării omenirii, asupra procesului revoluţionar nu pot fi argumentate prin speculaţii şi ipoteze de conjunctură, adică prin prejudecăţi, prin noţiuni abstracte, deduse din generalizări pripite, subiective. În substanţa, orientările şi tezele sale, programul ideologic adoptat de Congresul al XIII-lea demonstrează convingător că îşi validează mereu esenţa şi finalitatea revoluţionară principiile şi ideile izvorîte din viaţă, rezultate din **concordanţa cu noul, cu tendinţele obiective ale dezvoltării economico-sociale interne şi internaţionale.** Concepţia materialist-istorică asupra civilizaţiei umane fundamentează adevărul revoluţionar că în lumea de azi cursul progresului social este determinat de orientarea către structuri bazate pe dreptate şi echitate, pe libertate socială şi independenţă naţională, socialismul, transformările radicale pe care le operează în toate sferele vieţii sociale determinînd schimbări radicale în privinţa valorilor socio-umane, amplificînd voinţa popoarelor pentru împlinirea idealurilor de dreptate, de fericire personală şi colectivă, pentru asigurarea unor condiţii de pace, singurele propice creaţiei şi dezvoltării.

Revoluţionară prin esenţa ei, conştiinţa socialistă este înainte de toate o conştiinţă politică, exprimată prin competenţa civică, socială a oamenilor, prin capacitatea şi disponibilitatea lor de a participa activ şi eficient în sistemul vieţii democratice la soluţionarea problemelor obştii. De altfel, conştiinţa asupra posibilităţii de a influenţa eficient — direct sau indirect — luarea deciziilor joacă un rol esenţial în determinarea reacţiei maselor, în formarea comportamentului psihosocial, a atitudinilor social-politice. Recent, tovarăşul Nicolae Ceauşescu sublinia că **„noi, pe baza experienţei de aproape 20 de ani, am ajuns la concluzia că participarea în diferite forme democratice — în consiliile de conducere, în adunările generale — a maselor populare la conducere constituie factorul hotărîtor pentru creşterea interesului şi participării active a poporului la conducerea întregii activităţi. Ne-am convins că democraţia socialistă, muncitorească, participarea maselor la conducere reprezintă un factor determinant pentru întărirea unităţii întregului popor, a hotărîrii sale de a acţiona cu toate forţele pentru înfăptuirea tuturor programelor de dezvoltare economico-socială".**

În lumina programului său ideologic, partidul, ca centru vital al naţiunii, ca factor politico-ideologic fundamental, îndeplineşte funcţia de „laborator de idei", dezvoltînd creator concepţia materialist-dialectică şi istorică despre lume şi viaţă, pe baza experienţei sociale, a noilor cuceriri ale ştiinţei, a înaintării proceselor revoluţionare şi progresului general al umanităţii, a luării în considerare a faptului că înseşi legile generale ale dezvoltării sociale nu sînt imuabile, neschimbătoare, ci se află în continuă evoluţie, supuse înnoirii. Oglindind în mod dinamic practica revoluţionară, conturîndu-i permanent perspectivele, activitatea ideologică, sub forma ei concret-instituţionalizată — propaganda, creaţia literar-artistică, mijloacele de informare, cultura — acţionează ca factor specific de influenţare, în forme şi modalităţi adecvate, a conştiinţei oamenilor. În acest context, aprecierea potrivit căreia conştiinţa socialistă, factor de ordin subiectiv, are un rol ce se impune cu forţa unei necesităţi obiective aduce în atenţie adevărul că între statornicirea noii orînduiri pe plan material şi treptata afirmare a unei lumi de atitudini, stări de spirit generalizate şi idei penetrante, clădite pe valorile social-politice ale societăţii noastre, există o interconditionare evidentă. Activitatea ideologică programatică ale cărei direcţii le jalonează documentele de partid, expunerile şi orientările tovarăşului Nicolae Ceauşescu au menirea de a conferi membrilor partidului, tuturor oamenilor muncii acele orizonturi de înţelegere, implicit de iniţiativă şi responsabilitate, apte să-i integreze organic sistemului civilizaţiei noi, socialiste, în procesul înaintării ei multilaterale — prin efort conştient şi depăşind mereu contradicţii inerente — spre comunism.

Una dintre concluziile majore ce se desprind din programul ideologic al partidului se referă astfel la necesitatea unei înţelegeri superioare a conţinutului şi finalităţii muncii teoretico-ideologice, de propagandă, culturale, în sensul că eficienţa acestora se vădeşte în cîmpul rezultatelor social-economice, în sfera relaţiilor sociale, în gradul de competenţă politică şi profesională a tuturor oamenilor muncii. Privită în totalitatea atribuţiilor sale, activitatea ideologică devine mereu mai rodnică în raport cu integrarea sa organică dialecticii vieţii sociale şi influenţarea dinamică a acesteia în procesul de muncă şi luptă revoluţionară pe care îl constituie mersul înainte al societăţii noastre socialiste.

INFORMAŢII SPORTIVE

ŞAH. Comentînd rezultatele **Olimpiadei de şah** de la Dubai (Emiratele Arabe Unite), care a reunit un număr record de ţări participante în istoria competiţiei (108 la turneul masculin şi 49 la cel feminin), **corespondenţii agenţiilor internaţionale de presă** menţionează, între altele, **şi comportarea notabilă a selecţionatei feminine a României** (Dana Nuţu, Margareta Mureşan, Elisabeta Polihroniade, Gabriela Olăraşu-Stanciu), situată pe locul al treilea şi medaliată cu bronz. Astfel, comentatorul Agenţiei iugoslave Taniug arată că şahul feminin românesc şi-a confirmat din nou valoarea, adăugînd încă o medalie la cele cucerite în anii precedenţi. Şahistele româncе, subliniază comentatorul, au o bună pregătire teoretică, forţă de joc şi inventivitate. În comentariul agenţiei France Presse se menţionează obţinerea de către echipa României a medaliei de bronz, după o luptă strînsă şi plină de suspans în finalul întrecerii. La rîndul său, comentatorul agenţiei Prensa Latina evidenţiază succesul echipei României, care, şi de data aceasta, a reuşit să urce pe podiumul de premiere, alături de puternicele reprezentative ale U.R.S.S. şi Ungariei. Şahistele româncе au dovedit putere de luptă şi mult talent, reuşind să-şi menţină locul în elita şahului mondial.

HANDBAL. Azi încep, în mai multe oraşe din Olanda, întrecerile Campionatului mondial feminin de handbal, printre cele 16 formaţii participante aflîndu-se şi echipa României, care face parte din grupa D, alături de reprezentativele R.F. Germania, Franţei şi Coreei de Sud. În prima zi, la Leeuwarden, selecţionata ţării noastre va întîlni Coreea de Sud ; următoarele două partide : la Groningen, cu R.F. Germania (6 decembrie) şi Franţa (7 decembrie).

FOTBAL. La Tirana s-a disputat miercuri, în cadrul grupei I a preliminariilor Campionatului european de fotbal, meciul dintre formaţiile Albaniei şi Spaniei. Partida s-a încheiat cu victoria fotbaliştilor spanioli, cu scorul de 2—1 (0—1). Scorul a fost deschis de reprezentativa Albaniei, în minutul 27, prin Muca, golurile formaţiei Spaniei fiind marcate de Arteche (min. 66) şi Joaquin Alonso (min. 83). În minutul 70, spaniolul Chendo a ratat o lovitură de la 11 m. Următorul meci al grupei va avea loc anul viitor, la 25 martie, cînd se vor întîlni echipele României şi Albaniei. ● Disputat în oraşul Bursa în cadrul preliminariilor turneului olimpic de fotbal, meciul dintre echipele Turciei şi Elveţiei s-a încheiat cu scorul de 3—2 (2—1) în favoarea jucătorilor turci.

JUDO. „Cupa campionilor europeni" la judo a fost cucerită la actuala ediţie de echipa franceză U.S. Orleans, care, în finala competiţiei, a întrecut formaţia engleză Wolverhamton.

tv

20,00 Telejurnal
20,20 Viaţa economică
20,35 Memoria documentelor (color) ● Nestinsa sete de libertate şi dreptate
20,55 Invitaţie în studiourile Radioteleviziunii (color). „Vă place opera ?..." (II)
21,35 Experienţa înaintată — iniţiative, eficienţă ● Tribuna democraţiei — for al responsabilităţii civice
21,50 Telejurnal
22,00 Închiderea programului.

vremea

Institutul de meteorologie şi hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 4 decembrie, ora 20 — 7 decembrie, ora 20. În ţară : Vremea va fi schimbătoare, cu cerul variabil, mai mult noros în nordul şi estul ţării, unde, local, vor cădea precipitaţii slabe, mai ales sub formă de ploaie. În celelalte regiuni vremea va fi predominant frumoasă. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu intensificări la munte şi în estul ţării. Temperatura aerului va marca o creştere. Minimele vor fi cuprinse între minus 5 şi plus 5 grade, izolat mai coborîte în depresiuni, iar maximele între 2 şi 12 grade, local mai ridicate. Local se va semnala ceaţă slabă mai ales dimineaţa. **În Bucureşti :** Vremea va fi predominant frumoasă, cu cerul variabil. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor oscila între minus 3 şi plus 1 grad, iar cele maxime între 7 şi 11 grade. Dimineaţa ceaţă slabă.

Realizări din ţările socialiste

R.P. CHINEZĂ

Se extinde reţeaua feroviară

Reţeaua feroviară a Chinei se extinde în continuare, realizîndu-se astfel unul din obiectivele de bază ale construcţiei economice din etapa actuală de dezvoltare a ţării. După cum relatează agenţia China Nouă, constructorii de căi ferate execută în prezent lucrările la importanta magistrală care va lega provincia Henan, din centrul Chinei, de provincia Zhejiang, situată pe coasta estică. La terminarea sa, în anul 1990, calea ferată centru-est va avea o lungime de peste 1 000 kilometri, contribuind la transportarea unei cantităţi de circa 20 milioane tone de mărfuri pe an.

În aceeaşi parte a Chinei se realizează în momentul de faţă dublarea căii ferate dintre oraşele Hangzhou şi Nanchang, pe direcţia est-sud, trecînd printr-o serie de centre economice cu mare pondere în industria extractivă şi cea constructoare de maşini a ţării.

R.D. GERMANĂ

Zăcăminte de Meissen

În apropiere de oraşul Meissen din R.D. Germană se află una dintre cele mai mici mine din ţară, de unde se scoate o materie primă importantă pentru industria oraşului, şi anume, caolinul. În 1709, Johann Friedrich Boettger a reuşit să producă pentru prima dată porţelan alb folosindu-se de caolin şi de atunci, treptat, vasele de Meissen au devenit vestite în lumea întreagă. În aceeaşi zonă se află importante zăcăminte de granit roşu, utilizabil în sculptură şi în construcţii, ca material decorativ. De la carierele de aici a fost extrasă piatra necesară reconstruirii unor monumente arhitectonice din R.D.G., precum opera „Semper" din Dresda sau „Schauspielhaus" din Berlin. Tot în regiunea amintită s-au identificat resurse de minereuri bogate în cositor, humă, mică etc. Toate aceste zăcăminte — relevă agenţia A.D.N. — vor fi exploatate pe scară largă cu mijloace moderne, inclusiv prin exploatări în aer liber.

R.S.F. IUGOSLAVIA

Noi capacităţi de extracţie a cărbunelui

Punerea în valoare a zăcămintelor de cărbune din zona Sikulie, în vecinătatea oraşului Lukavat, din Iugoslavia, a făcut necesară construirea unei noi mine moderne. Intrată recent în producţie de probă, mina va furniza economiei pînă la sfîrşitul acestui an o cantitate de 300 000 tone de cărbune. Capacitatea unităţii se va extinde în continuare în următorii trei ani, după care se va ajunge la o extracţie anuală de 3 milioane tone de lignit. Mina se va număra printre cele mai mari exploatări la suprafaţă de pe continentul european. Zăcămintele de cărbune din zonă sînt estimate la 100 milioane tone.

REPUBLICA CUBA

Cercetarea ştiinţifică, în serviciul sporirii producţiei

Academia de ştiinţe din Cuba va pune în aplicare, în cursul actualului cincinal, 21 de programe ştiinţifico-tehnice, cu aplicabilitate imediată în domenii de maximă importanţă ale economiei naţionale. Specialiştii se vor deplasa în diferite zone ale ţării, unde urmează să realizeze studii asupra tehnologiilor, îndeosebi în acele sectoare cu mare pondere la export. Introducerea unor noi varietăţi de trestie de zahăr, sporirea eficienţei producţiei şi calităţii produselor în industria nichelului, în special în regiunea marilor zăcăminte din nord-vestul Cubei, dezvoltarea pisciculturii, îmbunătăţirea, conservarea şi amenajarea solurilor cu umiditate excesivă se numără între principalele teme de cercetare.

R.S. VIETNAM

Tehnologii moderne în industria piscicolă

Oamenii muncii vietnamezi depun eforturi deosebite în domeniul dezvoltării industriei piscicole, una din principalele ramuri ale industriei alimentare, care aduce venituri însemnate economiei R.S. Vietnam. Anul trecut, acest sector a livrat economiei naţionale peste 300 000 tone peşte, cu 15 la sută mai mult faţă de prevederile planului. În acelaşi timp, această ramură a industriei alimentare vietnameze a fost dotată cu o importantă bază tehnico-materială. Patru institute de cercetări şi proiectări, numeroase laboratoare experimentale se ocupă în prezent de elaborarea şi punerea în aplicare a unor tehnologii moderne în acest domeniu. Totodată, mii de cooperative şi uniuni de producţie, înzestrate cu aparatură şi instalaţii moderne, se ocupă cu pescuitul şi prelucrarea produselor marine.

„Votul pentru pace şi înţelegere, cu conştiinţa datoriei împlinite"

(Urmare din pag. I)

cu Mihaela Andreea, elevă în clasa a X-a la liceul „Zoia Kosmodemianskaia" din Bucureşti, care dă glas voinţei de pace şi dezarmare a tinerei generaţii de pretutindeni :

Copiii din tot cuprinsul Terrei
Se adună, se unesc, un zid formînd,
Un zid de apărare a păcii
Ce se-ntăreşte rînd cu rînd.

Minuţe albe, galbene şi negre
Se string puternic într-un legămînt.
Sînt milioane de minute-n lume
Unite pentru pace pe Pămînt.

Să fie pace pe planeta noastră
Să nu mai fie bombe şi rachete.
Să fie pentru toţi copiii lumii
Cămine, şcoli pentru băieţi şi fete

Pivniceru Jeana, profesoară la Şcoala generală nr. 117 din Capitală, consacră o poezie votului unanim exprimat de poporul nostru la recentul referendum, scriind, între altele :

Ni-i pacea chezăşie că noi vom fi
tot noi,
În ţara-n care pruncii-s mlădiţe
de eroi.

Şi dintre toţi românii, al patriei
drag fiu,
Ctitor de fericire, al vieţii spirit
viu,
Ne rostuieşte ţara, cu toţii-l vom
urma,
Cu el, pentru urmaşi, rostit-am
păcii DA !

La rîndul său, inginerul *Alexandru Dumitru*, de la întreprinderea „1 Mai" din Ploieşti, ne scrie : *„Nu pot decît să susţin din toată inima hotărîrea ca ţara noastră să-şi reducă cu cinci la sută mijloacele militare. Că această măsură este aprobată de întregul popor român a arătat-o unanimitatea exprimată la referendumul din 23 noiembrie. Sînt convins că dacă o asemenea consultare populară s-ar organiza în alte ţări, popoarele respective s-ar pronunţa şi ele hotărît pentru reducerea armelor şi cheltuielilor militare şi astfel s-ar deschide noi perspective pentru crearea unei lumi fără arme şi fără războaie. Dar, în afara ameninţării pe care o reprezintă pentru toate popoarele, cursa înarmărilor agravează pe zi ce trece problemele economice ale lumii, datorită faptului că o mare parte a resurselor materiale, financiare şi umane sînt folosite astăzi în lume pentru a perfecţiona mijloacele de distrugere. Poporul român şi-a spus răspicat cuvîntul la referendum, iar acum înţelege că trebuie să-şi întărească prin fapte de muncă votul dat la 23 noiembrie" !*

Aceeaşi temă este abordată de fostul învăţător, actualmente pensionar, *S. Mot*, din Sebiş, judeţul Arad :

„Cred că iniţiativa de pace a tovarăşului Nicolae Ceauşescu va rămîne în istorie ca un gest de mare înţelepciune şi omenie, ca o dovadă de adevărată răspundere faţă de viitorul poporului român şi al întregii omeniri. De vorbit despre dezarmare se vorbeşte mult în lumea de azi, dar conducătorul partidului şi statului nostru a considerat, pe bună dreptate, că este timpul să se treacă la fapte. Reducerea cu cinci la sută de către ţara noastră a armamentelor, efectivelor şi cheltuielilor militare se înscrie pe linia hotărîrii ţării noastre de a-şi aduce o contribuţie corespunzătoare la abordarea problemelor dezarmării. Este un început demn de spiritul de iniţiativă şi de abnegaţie cu care apără cauza păcii preşedintele României, un început care s-ar cuveni urmat şi de către alţii, căci numai astfel pacea Europei şi a întregii planete va putea fi salvgardată".

Sînt doar cîteva crimpeie din numeroasele scrisori adresate redacţiei de oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul ţării. Ele dau glas aderiunii depline la noua iniţiativă de pace a tovarăşului Nicolae Ceausescu, hotărîrii de a întări prin fapte de muncă aprobarea unanimă exprimată faţă de această iniţiativă la referendumul din 23 noiembrie.

BISTRIŢA-NĂSĂUD : Volum sporit de materiale recuperate

Făcînd dovada unui înalt spirit gospodăresc, colectivele de oameni ai muncii din economia judeţului Bistriţa-Năsăud colectează tot mai multe materiale recuperabile şi refolosibile. De la începutul anului şi pînă în prezent au fost recuperate peste 32 000 tone oţel, 1 666 tone fontă, 1 214 tone plumb, 1 130 tone hîrtie, 1 830 tone cioburi din sticlă, precum şi alte însemnate cantităţi de cupru, alamă, bronz, zinc, aluminiu, textile. **(Gheorghe Crişan).**

CARNET CULTURAL

VASLUI. În organizarea Inspectoratului şcolar judeţean şi a Filialei societăţii de ştiinţe filologice, în municipiul Vaslui s-a desfăşurat un simpozion consacrat împlinirii a 350 de ani de la naşterea lui Nicolae Milescu Spătaru. Au susţinut comunicări cadre didactice universitare din Bucureşti şi Iaşi, oameni de cultură din Vaslui, Bîrlad, Huşi şi Negreşti. **(Petru Necula).**

SĂLAJ. Vernisajul expoziţiei „Atelier 35 — Sălaj — Bistriţa-Năsăud — Cluj", care a avut loc recent în municipiul Zalău, s-a constituit într-un adevărat eveniment artistic. Cu acest prilej a fost inaugurată şi Galeria fondului plastic aparţinînd de Uniunea artiştilor plastici, filiala Cluj. La manifestare au fost prezente prestigioase personalităţi ale vieţii culturale şi artistice din ţara noastră, între care şi cunoscuţi artişti plastici. Lucrările expuse (pictură, sculptură, gravură, obiecte ceramice, desen) aparţin unor tineri talentaţi din judeţele Cluj, Bistriţa-Năsăud şi Sălaj. **(Eugen Teglaş).**

SATU MARE. Sub semnul aniversării a 2500 de ani de la primele lupte ale geto-dacilor pentru libertate şi independenţă, Casa municipală de cultură Satu Mare a organizat, la sediu şi în întreprinderi, instituţii şi şcoli, numeroase expuneri, simpozioane, evocări, concursuri, colocvii literare, spectacole de teatru poetic, montaje literar-muzicale etc. Toate aceste manifestări s-au constituit într-o vibrantă omagiere a trecutului glorios de lupte şi jertfe ale înaintaşilor, ca şi a măreţelor cuceriri revoluţionare înfăptuite sub conducerea încercatului partid comunist în anii socialismului şi ai libertăţii patriei. **(Octav Grumeza).**

MUREŞ. Sub titlul „Din experienţa comisiei orăşeneşti de răspîndire a cunoştinţelor ştiinţifice şi tehnice în ridicarea nivelului de cunoaştere şi de educare materialist-ştiinţifică şi umanistă a maselor", la Casa orăşenească de cultură din Reghin a avut loc o consfătuire judeţeană la care au participat activişti ai caselor de cultură şi ai cluburilor muncitoreşti mureşene. Cu acest prilej, la întreprinderea metalurgică „Republica" din localitate au fost susţinute, în aceeaşi zi, o activitate model, o întîlnire cu brigada ştiinţifică a unităţii şi au fost vizionate două filme documentare pe tema educării materialist-ştiinţifice a oamenilor muncii. **(Gheorghe Giurgiu).**

TELEORMAN. O expoziţie de carte social-politică a fost deschisă la biblioteca judeţeană, iar la Casa de cultură din oraşul Zimnicea a avut loc spectacolul de muzică şi poezie patriotică „Uniţi în cuget şi-n simţiri". **(Stan Ştefan).**

ALBA. În municipiul Alba Iulia a fost inaugurată cea de-a 14-a ediţie a Festivalului „Zilele culturii albaiuliene", manifestare care cuprinde în program o suită de acţiuni politico-educative şi cultural-artistice — dezbateri, simpozioane, spectacole, expoziţii de artă plastică şi fotografii — care se vor desfăşura la sediul instituţiilor de cultură, în întreprinderi şi unităţi economice. **(Ştefan Dinică).**

Unităţi turistice în judeţul Suceava

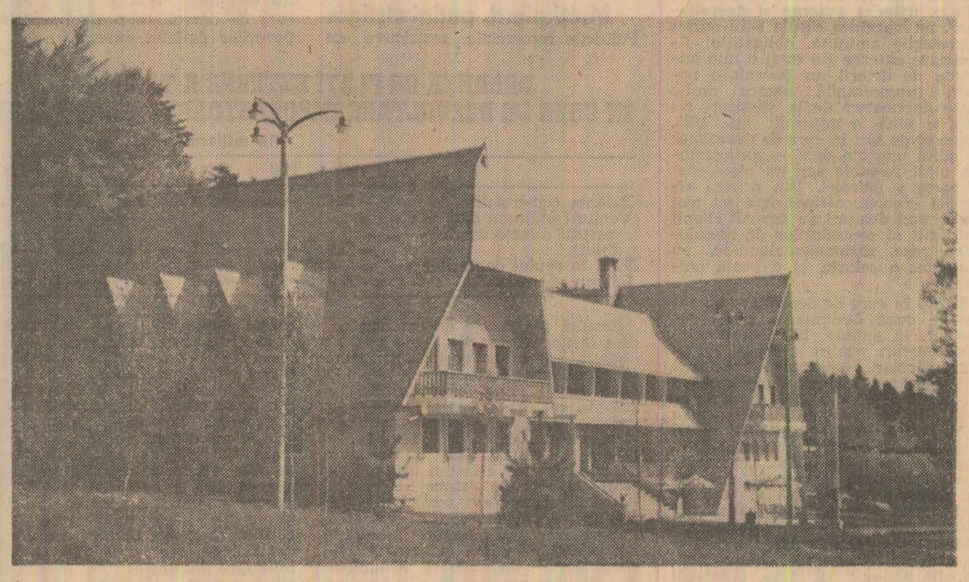

În tot cursul anului, „Ţara de sus" a Moldovei, cu comori de artă inegalabile prin valoarea lor, constituie o mare atracţie pentru amatorii de drumeţii. La rîndul lor, unităţile turistice din această zonă sînt gazde ospitaliere pentru toţi cei care apelează la serviciile lor. Astfel, **Hanul Drăguşeni** din localitatea cu acelaşi nume, la 52 km de Suceava, pe drumul naţional Bucureşti — Bacău — Suceava, dispune de 42 locuri de cazare şi 180 locuri la mese. **Hanul Ilişeşti**, lîngă localitatea cu acelaşi nume, are 94 locuri de cazare şi 260 locuri la mese. La rîndul său, **Hanul Sucevita** dispune de 82 locuri de cazare şi 180 la mese. Agenţia de turism din Bucureşti (str. 13 Decembrie nr. 26, tel. 14 52 09) asigură rezervarea de locuri la aceste unităţi turistice sucevene, ca şi în alte unităţi turistice (hanuri, hoteluri, cabane) amplasate pe diferite trasee şi în staţiuni balneoclimaterice ale ţării.

În fotografie : „Hanul Ilişeşti" din judeţul Suceava.

ANUL INTERNAȚIONAL AL PĂCII ÎN LUME

• Acțiuni • Poziții • Manifestări

Sînt necesare măsuri concrete pentru realizarea dezarmării !

SOFIA 3 (Agerpres). — Comunicatul privind vizita oficială de prietenie în Bulgaria a lui Mathieu Kerekou, președinte al C.C. al Partidului Revoluției Populare a Beninului, președinte al Consiliului Executiv Național și șef al guvernului acestei țări, subliniază că cele două părți au condamnat politica de confruntare și cursa înarmărilor, încercările de militarizare a Cosmosului și de obținere a superiorității militare. Todor Jivkov și Mathieu Kerekou au subliniat, totodată, necesitatea unor acțiuni hotărîte și a unor măsuri concrete pentru realizarea dezarmării, crearea unui sistem global de securitate internațională.

Sudul Oceanului Pacific — zonă denuclearizată

CANBERRA 3 (Agerpres). — Senatul Parlamentului australian a adoptat legea prin care Australia aderă la Tratatul cu privire la crearea unei zone denuclearizate în sudul Oceanului Pacific. Săptămîna viitoare legea urmează să fie ratificată, potrivit Constituției, de guvernatorul general al Australiei. Australia va deveni, în acest fel, a opta țară care ratifică tratatul potrivit căruia în zona de sud a Pacificului se interzic producția, amplasarea și experimentarea armelor nucleare, precum și deversarea de reziduuri radioactive.

„NU" — escaladării înarmărilor !

BEIJING 3 (Agerpres). — R. P. Chineză dorește în mod sincer ca Asia de sud să devină o regiune a păcii, stabilității și dezvoltării, a declarat într-o conferință de presă purtătorul de cuvînt al Ministerului Afacerilor Externe al acestei țări. În legătură cu hotărîrea S.U.A. de a încălca prevederile Tratatului SALT-2, el a arătat că R. P. Chineză „se opune oricărei acțiuni care ar putea duce la escaladarea cursei înarmărilor".

WASHINGTON 3 (Agerpres). — Aflat într-o vizită oficială în Statele Unite, Neil Kinnock, liderul Partidului laburist (de opoziție) din Marea Britanie, a dezaprobat — într-un interviu acordat rețelei de televiziune „N.B.C." — hotărîrea guvernului american de a nu respecta prevederile Tratatului SALT-2. Această decizie — a declarat el — a provocat o profundă dezamăgire în Marea Britanie. Totodată, el a reafirmat hotărîrea laburiștilor britanici de a elimina toate armele nucleare de pe solul britanic.

BONN 3 (Agerpres). — Președintele Partidului Social-Democrat din R. F. Germania, Willy Brandt, a criticat, într-o declarație făcută la Bonn, hotărîrea Administrației americane de a depăși limitele armamentelor strategice ofensive stabilite de acordul SALT-2, încheiat între Statele Unite și Uniunea Sovietică. Acest pas unilateral al S.U.A., în special în situația existentă după întîlnirea la nivel înalt sovieto-americană de la Reykjavik, subminează încrederea în sinceritatea propunerilor Statelor Unite în domeniul dezarmării, a spus el.

OLSO 3 (Agerpres). — Referindu-se la decizia S.U.A. privind depășirea limitelor prevăzute în cadrul Tratatului SALT-2, ministrul norvegian al apărării, Johan Joergen Holst, a relevat : Este profund regretabil că S.U.A. au ales calea violării limitelor stabilite prin Tratatul SALT-2. Hotărîrea S.U.A. nu poate decît să înrăutățească climatul negocierilor și perspectivele ajungerii la un acord.

Sesiunea Adunării Generale a O. N. U.

Adoptarea unor rezoluții în problemele dezarmării

NAȚIUNILE UNITE 3 (Agerpres). — Adunarea Generală a O.N.U. a lansat un apel pentru recunoașterea și respectarea mișcărilor de masă în favoarea dezarmării și păcii, mișcări care au o importanță deosebită în actuala situație internațională, contribuind la o nouă abordare politică a problemelor majore cu care se confruntă omenirea. Într-o rezoluție aprobată în unanimitate, se subliniază necesitatea pentru toate guvernele lumii de a-și elabora politica externă în conformitate cu cerințele mișcărilor largi de masă, care acționează în favoarea încetării tuturor experiențelor cu arma nucleară, pentru neadmiterea transferării cursei înarmărilor în spațiul extraatmosferic, pentru pace și dezarmare.

La inițiativa țărilor nealiniate, în curs de dezvoltare, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat o rezoluție în care se reafirmă necesitatea interzicerii punerii la punct și producerii unor noi tipuri de arme de nimicire în masă și sisteme de asemenea arme. Documentul, aprobat cu o foarte largă majoritate de voturi, evidențiază necesitatea ca actualele cuceriri ale științei și tehnicii să fie orientate exclusiv spre scopuri pașnice, în interesul întregii omeniri.

Totodată, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat, miercuri, trei rezoluții în care se subliniază necesitatea urgentă a interzicerii tuturor experiențelor cu arme nucleare, a încheierii unui tratat corespunzător în acest domeniu. Problema încetării experiențelor nucleare — se arată în rezoluții — reprezintă o sarcină principală a O.N.U.

ORIENTUL MIJLOCIU

BEIRUT 3 (Agerpres) — Miercuri, pentru a 10-a zi consecutiv, în Liban s-au desfășurat lupte violente între miliții ale Organizației politico-militare Amal și combatanți palestinieni în zona taberelor de refugiați din Beirut și din Sudul Libanului.

Se menționează, totodată, că militari israelieni susținuți de blindate au pătruns miercuri la nivel înalt a așazisa „zonă de securitate" instituită unilateral de Israel în sudul Libanului. O sursă militară libaneză, citată de agențiile internaționale de presă, menționează că artileria israeliană a bombardat localități situate la nord de această zonă.

NAȚIUNILE UNITE 3 (Agerpres). — Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat — cu 123 voturi favorabile, trei împotrivă (S.U.A., Israel și Antigua-Barbuda) și 19 abțineri o rezoluție prin care celor cinci membri permanenți ai Consiliului de Securitate li se cere să acționeze și să pregătească condițiile în vederea convocării unei conferințe internaționale pentru Orientul Mijlociu. Rezoluția afirmă că o astfel de conferință ar contribui la realizarea unei soluționări juste a problemei palestiniene și ar duce la înfăptuirea unei reglementări pașnice și durabile a conflictului arabo-israelian. Documentul se pronunță pentru crearea unui comitet pregătitor în cadrul Consiliului de Securitate.

Consiliul de Securitate a adoptat textul unei declarații prin care țările membre își exprimă „îngrijorarea profundă" față de escaladarea acțiunilor militare îndreptate împotriva taberelor palestiniene din Liban, transmite agenția France Presse. Totodată, documentul face un apel către toate părțile interesate să pună capăt ostilităților cunoscute sub numele de „războiul taberelor" și să faciliteze misiunile cu caracter umanitar ale diferitelor organisme din sistemul Națiunilor Unite.

Încheierea lucrărilor sesiunii speciale a Congresului P. C. din Cuba

HAVANA 3 (Agerpres). — La Havana au luat sfîrșit lucrările sesiunii speciale a Congresului al III-lea al P.C. din Cuba, relatează agenția T.A.S.S. În ședința de închidere a luat cuvîntul Fidel Castro, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cuba, președintele Consiliului de Stat și al Consiliului de Ministri ale Republicii Cuba. În cadrul sesiunii speciale a Congresului a fost adoptat Programul Partidului Comunist din Cuba.

La Havana, în Piața Revoluției din centrul orașului a avut loc o paradă militară cu prilejul aniversării a 30 de ani de la debarcarea de pe iahtul „Granma" a grupului de revoluționari cubanezi, sub conducerea lui Fidel Castro.

ȘEDINȚA UNEI COMISII PERMANENTE A C.A.E.R.

MOSCOVA 3 (Agerpres). — În U.R.S.S. a avut loc cea de-a 68-a ședință a Comisiei permanente C.A.E.R. pentru colaborare în domeniul siderurgiei, la care au participat delegații din țările membre ale C.A.E.R. și din R.S.F.I. Comisia a examinat stadiul realizării acțiunilor de colaborare stabilite de Consfătuirea economică la nivel înalt a țărilor membre ale C.A.E.R., din anul 1984, și a adoptat măsuri pentru realizarea acțiunilor ce-i revin din documentele recentei ședințe a sesiunii C.A.E.R. de la București. Totodată, comisia a examinat rezultatele colaborării tehnico-științifice pe perioada 1981—1985, stadiul realizării acțiunilor de colaborare din Programul complex al progresului tehnico-științific, rezultatele colaborării în domeniul economisirii resurselor energetice, de combustibili și materiale în industria siderurgică, problemele organizării specializării și cooperării în producția de țevi și a adoptat planul său de lucru pe următorii doi ani.

COMUNICATUL

ședinței Comitetului miniștrilor apărării ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia

În perioada 1—3 decembrie 1986, la Varșovia, capitala Republicii Populare Polone, a avut loc ședința Comitetului miniștrilor apărării ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

La lucrările ședinței au participat : general de armată Dobri Djurov, ministrul apărării populare al Republicii Populare Bulgaria, general-colonel Milan Vaclavik, ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste Cehoslovace, general de armată Heinz Kessler, ministrul apărării naționale al Republicii Democrate Germane, general de armată Florian Siwicki, ministrul apărării naționale al Republicii Populare Polone, general-colonel Vasile Milea, ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste România, general-colonel Ferencz Karpati, ministrul apărării al Republicii Populare Ungare, mareșal al Uniunii Sovietice S.L. Sokolov, ministrul apărării al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, mareșal al Uniunii Sovietice V. G. Kulikov, comandantul-șef al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, general de armată A.I. Gribkov, șeful Statului Major al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

La ședință au luat parte, de asemenea, cadre de conducere din ministerele apărării ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia și Comandamentul Unificat al Forțelor Armate Unite.

Ședința a fost prezidată de ministrul apărării naționale al Republicii Populare Polone.

Participanții la ședința Comitetului miniștrilor apărării au analizat problema privind concluziile și rezultatele întîlnirii la nivel înalt de la Reykjavik. După părerea unanimă a acestora, propunerile tovarășului M.S. Gorbaciov au constituit un aport real, constructiv al țărilor socialiste la cauza luptei pentru dezarmare și securitate generală.

Comitetul miniștrilor apărării a subliniat importanța deosebită a inițiativelor largi, de pace, avansate de Comitetul Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia la Consfătuirea de la Budapesta, din 1986, pentru reducerea nivelului confruntării militare, însănătoșirea situației internaționale și înlăturarea pericolului unui război nuclear. O deosebită actualitate au propunerile statelor aliate privind reducerea considerabilă a forțelor armate și armamentelor convenționale în Europa, însoțită de reducerea proporțională a cheltuielilor militare, care completează în mod substanțial programul de lichidare a armamentelor nucleare și altor tipuri de arme de nimicire în masă.

La ședință a fost exprimată profunda îngrijorare în legătură cu situația politico-militară gravă de pe continentul european și din lume, ca rezultat al acțiunilor S.U.A. și N.A.T.O., care se opun reducerii cursei înarmărilor, încetării experiențelor nucleare și continuă să sporească potențialul militar. Totodată, au fost reafirmate sprijinul față de acordurile și convențiile încheiate în domeniul limitării înarmărilor și dezarmării și, de asemenea, necesitatea ca S.U.A. să îndeplinească riguros acordurile privind limitarea armamentelor strategice ofensive și tratatul cu privire la limitarea sistemelor de apărare antirachetă, a căror nerespectare duce la intensificarea cursei înarmărilor, extinderea ei în Cosmos, la deteriorarea bazei tratativelor sovieto-americane privind armamentul nuclear și cosmic. A fost confirmată dorința de lărgire, în continuare, a colaborării militare între țările aliate și întărire a unității armatelor frățești. Au fost preconizate măsuri în domeniul capacității de apărare a țărilor Tratatului de la Varșovia, astfel încît să nu se permită încălcarea parității militare care s-a creat între Tratatul de la Varșovia și blocul N.A.T.O. și, prin eforturi comune, să se mențină capacitatea de luptă a Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia care garantează securitatea acestora.

Comitetul miniștrilor apărării a adoptat hotărîri cu privire la problemele analizate.

Ședința s-a desfășurat într-o atmosferă de lucru, în spiritul înțelegerii reciproce.

Lucrările reuniunii general-europene de la Viena

S-a evidențiat importanța dezvoltării colaborării economice și cooperării industriale dintre toate statele continentului

VIENA 3 (Agerpres). — Radu Bogdan transmite : Abordînd în continuare problemele cooperării industriale — cooperare concepută ca o componentă de prim ordin a colaborării economice și tehnico-științifice general-europene, obiectiv de bază pe calea înfăptuirii securității pe continent — reuniunea general-europeană de la Viena procedează în această etapă la un schimb de vederi în legătură cu rezultatele concrete obținute în aceste domenii pe linia transpunerii în viață a prevederilor Actului final de la Helsinki și a documentelor forumului de la Madrid, precum și cu acțiunile ce se cer întreprinse în continuare pentru intensificarea și diversificarea conlucrării reciproc avantajoase între statele participante.

Evidențiind pașii care s-au înregistrat pînă în prezent pe această cale, numeroase delegații au apreciat, totuși, că aceștia nu sînt pe măsura cerințelor actuale, a posibilităților pe care le au statele participante.

Reprezentantul țării noastre a relevat importanța deosebită care revine dezvoltării colaborării economice și a cooperării industriale dintre toate statele continentului, ca o cerință esențială pentru pacea și securitatea în Europa și s-a referit la rezultatele pe care România le-a obținut pe acest tărîm în perioada care a trecut de la adoptarea Actului final de la Helsinki.

AGENȚIILE DE PRESĂ - pe scurt

ANIVERSARE. În capitala laoțiană a avut loc o adunare populară cu prilejul aniversării a 11 ani de la proclamarea R.D.P. Laos. La festivitate, alături de peste 20 000 de locuitori ai orașului, au participat și membrii conducerii de partid și de stat. A luat cuvîntul Sisavat Keobounephanh, membru al Biroului Politic al Partidului Popular Revoluționar Laoțian, care a evidențiat, printre altele, că producția industrială a crescut cu 56 la sută în perioada 1976—1985. El a subliniat, de asemenea, importantele succese obținute în domeniul agriculturii.

SITUAȚIA DIN COREEA DE SUD se menține încordată. Un grup de deputați în Adunarea Națională din partea Noului Partid Democrat, a blocat miercuri intrarea în sala de ședințe a parlamentului. Reprezentanții acestui partid de opoziție boicotează lucrările Adunării Naționale în semn de protest față de măsurile represive luate de regimul Chun Du Hwan împotriva forțelor progresiste și democratice din țară.

ALEGERI. La Kabul a fost dată publicității o hotărîre a Biroului Politic al C.C. al Partidului Democratic al Poporului din Afganistan privind rezultatele desfășurării primei etape a alegerilor pentru organele locale ale puterii de stat din R. D. Afganistan. La scrutin au participat 85 la sută din alegători. 52,3 la sută din deputații aleși sînt muncitori și țărani, menționează agenția T.A.S.S.

DECLARAȚIE. Luînd cuvîntul în fața Adunării Uniunii Europei Occidentale, care se desfășoară la Paris, primul-ministru al Franței, Jacques Chirac, a propus crearea „unei carte a principiilor securității" Europei occidentale pentru a reafirma identitatea țărilor vest-europene, în primul rînd față de Statele Unite ale Americii, în cadrul N.A.T.O. El a precizat că o asemenea cartă s-ar concretiza printr-o intensificare a cooperării între țările membre ale U.E.O.

NUMIRE. Președintele Statelor Unite, Ronald Reagan, a anunțat, marți seara, în cadrul unei alocuțiuni televizate, numirea lui Frank Carlucci în funcția de consilier pentru problemele securității naționale, în locul amiralului John Pointdexter, care a demisionat.

INUNDAȚII. Marți seara, la Leningrad s-a produs a 267-a inundație de la întemeierea orașului, în anul 1703. După cum relatează agenția T.A.S.S., în fluviul Neva apa s-a ridicat cu 2,12 metri peste nivelul obișnuit, inundînd unele cartiere, zona șantierului naval și a portului comercial. Nu s-au înregistrat victime și pagube materiale importante. Digul de protecție care se află în curs de construcție în Golful Finic și care este realizat în proporție de două treimi a diminuat amploarea inundației.

Declarațiile lui W. Jaruzelski

privind aspecte ale politicii interne și externe a Poloniei

VARȘOVIA 3 (Agerpres). — În cadrul unei întîlniri cu participanții la întrunirea internațională a ziariștilor consacrată dialogului Est-Vest, destinderii și colaborării, care a avut loc la Jablonna, Wojciech Jaruzelski, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., președintele Consiliului de Stat al R.P. Polone, a subliniat importanța întreprinderii unor măsuri concrete în direcția dezarmării, îndeosebi nucleare, a rezolvării problemelor legate de asigurarea unei păci trainice și a cooperării internaționale. Reamintind propunerile făcute de Polonia privind crearea unei zone denuclearizate în centrul Europei, vorbitorul a arătat : Ne exprimăm interesul viu față de proiectele de crearе a unor zone denuclearizate în Balcani și în nordul Europei. Sîntem vital și direct interesați în reducerea considerabilă a înarmărilor și armamentelor convenționale din Europa. Vorbitorul a manifestat totodată sprijinul față de proiectul P.S.U.G. și P.S.D. din R.F.G. — la care a aderat și P.C. din Cehoslovacia — privind crearea în Europa centrală a unui coridor liber de arma nucleară.

Referindu-se la relațiile Poloniei cu S.U.A., W. Jaruzelski a menționat că principalele piedici care stau încă în calea normalizării acestor raporturi sînt menținerea restricțiilor economice ilegale față de Polonia și continuarea agresiunii propagandistice împotriva ei. Vorbitorul a reafirmat disponibilitatea țării sale privind îmbunătățirea relațiilor cu S.U.A. El a relevat de asemenea posibilitățile de extindere a colaborării bilaterale în toate domeniile între Polonia și R.F. Germania.

Primul secretar al C.C. al P.M.U.P., referindu-se la problemele privind dezvoltarea țării și soluționarea dificultăților economice, a evidențiat necesitatea sporirii productivității muncii sociale, îmbunătățirea structurii producției, introducerii mai eficiente și rapide a progresului tehnico-științific în așa fel încît principiul eficienței să devină pentru toți problema principală. În Polonia, a spus el, multe s-au schimbat în bine, se observă mutații pozitive în economie, și acest lucru este meritul oamenilor muncii.

DIN ACTUALITATEA ECONOMICĂ MONDIALĂ

„OFRANDELE" SĂRACILOR PENTRU MASA BOGAȚILOR

Consecințele dramatice ale practicilor neocolonialiste

Procesele și tendințele din economia mondială, marcate de amplificarea fenomenelor de criză, constituie sursa unor vii neliniști și preocupări pe plan internațional. Împletirea tot mai strînsă a efectelor slăbirii ritmurilor de creștere economică cu cele ale dezordinii monetare și protecționismului comercial sporesc impactul crizei, care, într-o măsură sau alta, se resimte pretutindeni în lume, dar în mod deosebit în țările în curs de dezvoltare, a căror situație s-a înrăutățit considerabil.

Strădanii compromise. Aproape nimeni nu mai contestă astăzi că o bună parte din statele în cauză cunosc, de la începutul actualului deceniu, mari dificultăți. Problema datoriilor externe — care, anul acesta, a figurat pentru prima dată ca punct distinct pe agenda Adunării Generale a O.N.U. și a format obiectul unor ample dezbateri — se află în miezul unor asemenea dificultăți. Potrivit raportului secretarului general al O.N.U. intitulat **„Criza datoriei externe și dezvoltarea"**, pe marginea căruia s-au purtat dezbaterile amintite, obligațiile financiare externe (în total o mie miliarde de dolari) au devenit o povară insuportabilă pentru multe state debitoare : de la sfîrșitul lui 1982 și pînă la mijlocul lui 1985, peste 60 de țări în curs de dezvoltare — adică una din două — au acumulat plăți restante sau au reeșalonat o parte a datoriei. Din pricina situației economico-financiare tot mai grele, unii debitori au devenit clienți obișnuiți ai procedurilor de reeșalonare, care, permanentizîndu-se, nu mai sînt o soluție, ci o boală cronică.

Țările în curs de dezvoltare au făcut — după declanșarea crizei datoriilor, în august 1982 — apreciabile eforturi pentru a depăși impasul financiar. În întreaga perioadă postbelică nu s-a mai înregistrat un efort atît de important — al unui număr atît de mare de state, pentru echilibrarea balanței de plăți — ca acela depus de țările debitoare din lumea a treia după 1982. Cu toate acestea, așa cum se relevă în raportul secretarului general al O.N.U., **nici un progres nu s-a realizat, în ultimii patru ani, în soluționarea problemei datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare.** Dimpotrivă, situația statelor debitoare, îndeosebi a acelora din America Latină și Africa, este în prezent mai grea decît la începutul crizei. Se apreciază că, **la sfîrșitul lui 1986, ponderea datoriei țărilor lumii a treia în veniturile lor din exporturi se va ridica la 210 la sută, față de 174 la sută în 1984.**

Asemenea evoluții nu pot fi desprinse de strategia „soluționării" problemei datoriilor promovată pînă acum de cercurile financiare din țările capitaliste dezvoltate. O strategie bazată pe impunerea unor programe de severă austeritate țărilor debitoare, programe care, însă, au urmărit nu atît depășirea impasului, cît **transferarea poverii crizei asupra partenerilor mai slabi** de pe piața mondială. Altfel cum s-ar explica politica unor țări creditoare din Occident, care, pe de o parte, le-au cerut statelor debitoare să-și sporească exporturile pentru a-și crea surplusuri comerciale cu ajutorul cărora să-și achite datoria, iar, pe de altă parte, le-au restrîns accesul la piețele de desfacere prin măsuri protecționiste ?

Mulți pierd, puțini cîștigă. Politicile comerciale restrictive au contribuit în bună măsură la prăbușirea prețurilor la materiile prime, al căror nivel mediu era în 1985 cu aproape **o treime** mai redus decît în 1980. Drept urmare, țările capitaliste dezvoltate importatoare de materii prime au cîștigat, în timp ce statele în curs de dezvoltare exportatoare au pierdut, numai anul trecut, **65 miliarde de dolari** — ceea ce înseamnă **0,7 la sută** din produsul național brut al primului grup de state, adică un procent egal cu acela pe care Nordul bogat s-a angajat să-l acorde Sudului sărac sub formă de ajutor pentru dezvoltare.

Practica aruncării dificultăților asupra altor state s-a intensificat prin politica dobînzilor înalte promovată de țările capitaliste dezvoltate, care (așa cum se poate constata și din tabelul de mai jos, elaborat pe baza statisticilor O.N.U.) a anulat eforturile depuse de țările în curs de dezvoltare pentru depășirea poverilor datoriei externe.

BALANȚA DE PLĂȚI EXTERNE A ȚĂRILOR IN CURS DE DEZVOLTARE IMPORTATOARE DE CAPITALURI

(în miliarde de dolari)

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Balanța comercială	—23,6	—45,1	—33,8	3,1	29,6	32
Venituri obținute din investiții directe de capitaluri	—13,7	—13,5	—13,1	—11,6	—11,3	—13
Plăți în contul dobînzilor	—23,6	—34,8	—50,0	—48,3	—53,9	—54
Balanța de plăți	—60,9	—93,4	—96,9	—56,8	—35,6	—35

Rezultă din datele de mai sus că, deși țările în curs de dezvoltare au obținut, adesea cu prețul unor mari sacrificii, excedente comerciale, ele n-au reușit totuși să-și echilibreze balanța conturilor curente, ale cărei deficite continuă să sporească povara datoriei externe. Explicația nu este greu de găsit. Dacă la începutul actualei decade deficitul balanței de plăți externe se datora îndeosebi dezechilibrelor în schimburile de mărfuri, adică faptului că valoarea importurilor de bunuri necesare dezvoltării depășea pe cea a exporturilor — de unde și denumirea de „deficite ale dezvoltării" pe care specialiștii au dat-o acestor dezechilibre — anul trecut situația era alta. Balanța comercială a înregistrat un excedent de 32 miliarde de dolari, față de un deficit de 23,6 miliarde în 1980. În schimb, **plățile în contul dobînzilor**, care din pricina scumpirii exagerate a creditului internațional **s-au dublat în același interval** (23,6 miliarde de dolari în 1980 și 54 miliarde în 1985), au devenit **principalul factor destabilizator.**

Impactul dobînzilor înalte este atît de mare încît nu numai că anulează eforturile țărilor lumii a treia de a-și achita datoria externă, dar adaugă noi și complesitoare poveri asupra statelor debitoare. Potrivit raportului secretarului general al O.N.U., creșterea plăților în contul dobînzilor este principala cauză a inversării fluxurilor de capitaluri, adică a faptului că, spre deosebire de situația de dinainte de 1983, **ieșirile de resurse financiare din țările în curs de dezvoltare depășesc intrările** — cu peste 30 miliarde de dolari în 1985.

Calcule aproximative arată că **statele lumii a treia au pierdut, anul trecut, din pricina reducerii prețurilor la produsele lor de export, a dobînzilor înalte și a repatrierii profiturilor la investițiile directe de capital străin, 150 miliarde de dolari**, ceea ce înseamnă 1,6 la sută din produsul național brut al țărilor capitaliste dezvoltate, adică mai bine de jumătate din ritmul de creștere înregistrat de statele respective în 1985 (2,8 la sută). Pe bună dreptate, în cadrul dezbaterilor asupra problemei datoriilor externe din Adunarea Generală a O.N.U. s-a apreciat că **principalele țări capitaliste au reușit să lasă din ultima criză ciclică (1980—1983) îndeosebi pe seama statelor în curs de dezvoltare și prin agravarea poziției lor în economia mondială.**

Într-adevăr, între 1981—1985, ritmul anual de creștere a produsului național brut al țărilor în curs de dezvoltare a fost, în medie, de numai 1,3 la sută, față de 5,6 la sută în cei cinci ani precedenți. Declinul producției a dus la creșterea somajului și reducerea nivelului de viață, reflectat și de faptul că, în perioada amintită, venitul național pe locuitor a scăzut în țările respective cu 1,5 la sută pe an.

Pentru o soluție globală. Cu alte cuvinte, nu erorile în elaborarea programelor de dezvoltare și în gestiunea împrumuturilor contractate — așa cum încearcă unii economiști occidentali să ne convingă — se află la originile actualelor dificultăți ale țărilor lumii a treia, ci vechiul mecanism al relațiilor internaționale, care permite cîtorva „centre" dezvoltate să exploateze o vastă „periferie" subdezvoltată, să obțină uriașe profituri. Iar impasul prelungit al negocierilor pe această temă reflectă tocmai îndîrjirea cu care își apără privilegiile monopolurile transnaționale, capitalul financiar și alți protagoniști ai unor relații inechitabile, baricadați în spatele vestigiilor colonialismului și a noilor forme de dominație și exploatare.

Realitățile vieții internaționale confirmă astfel pe deplin aprecierile României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu, potrivit cărora practicile neocolonialiste afectează puternic economia țărilor în curs de dezvoltare, nivelul de viață al popoarelor lor, iar curmarea acestei stări de lucruri necesită eforturi seriose, intensificarea activității pentru schimbarea cît mai rapidă și radicală a situației create în economia mondială.

În concepția țării noastre, așa cum este reflectată și în documentul de poziție prezentat la actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U., atingerea unui asemenea obiectiv impune, în primul rînd, **soluționarea globală, politico-economică, a problemei datoriilor externe**, înlăturarea uriașei poveri ce apasă asupra statelor în curs de dezvoltare și sporirea considerabilă a fondurilor pentru facilitarea progresului lor, convenirea de măsuri practice pentru reducerea și stabilizarea dobînzilor la niveluri rezonabile și pentru lărgirea accesului țărilor rămase în urmă la credite internaționale în condiții avantajoase. În acest sens, președintele României evidențiază **imperativul abordării într-un spirit nou a problemei creditelor pentru țările în curs de dezvoltare**, apreciind că se impune anularea datoriei pentru țările cele mai sărace, care au un venit național pe locuitor de 500—600 de dolari, reducerea substanțială a datoriilor țărilor în curs de dezvoltare cu un venit pînă la 1 000—1 200 dolari pe locuitor, o reducere cu circa 50—70 la sută a datoriei celorlalte țări, în funcție de nivelul veniturilor național și al potențialului de care dispun, reeșalonarea pe 15—20 de ani a rambursării restului datoriei, cu o dobîndă redusă de 3—4 la sută sau fără dobîndă și cu o perioadă de grație de 3—5 ani.

Totodată, țara noastră a propus stabilirea unui plafon pentru plățile anuale în contul datoriei externe, care să nu depășească circa 10 la sută din încasările anuale obținute din exporturile țărilor în curs de dezvoltare ; stabilirea unei limite maxime pentru dobînzile la creditele vechi, care să nu fie mai mare de 3—4 la sută, iar sumele plătite peste această limită să fie reduse din volumul datoriei externe ; restructurarea sistemului financiar și monetar pentru a se asigura participarea, cu drepturi egale, a tuturor statelor la activitatea organismelor financiare internaționale.

Fundamentîndu-și politica externă pe realitățile vieții internaționale, România socialistă acționează consecvent pentru înlocuirea vechilor relații inechitabile, de îmbogățire a unor state pe seama altora, cu relații noi, echitabile și democratice, cu o nouă ordine economică mondială, menită să asigure dezvoltarea tuturor statelor, progresul general.

Al. NICULESCU
Gh. CERCELESCU

Note

SĂBII ȘI PLUGURI

În ultimul timp, două avioane — unul militar, altul civil — au ieșit din „anonimatul" benzilor de producție pentru a se pomeni brusc proiectate în lumina notorietății. Este vorba, în primul rînd, de bombardierul strategic american „B-52", un adevărat gigant al aerului, o mașină apocaliptică de război, dispunînd de o uriașă capacitate distructivă, conferită de cele 12 rachete nucleare care pot fi lansate de la mari înălțimi și de la apreciabile distanțe asupra unor obiective terestre. Pînă zilele trecute existau în dotarea forțelor armate respective 130 asemenea bombardiere, a căror putere de foc era suficientă pentru a pîrjoli o bună parte a planetei. Dar iată că o asemenea perspectivă terifiantă nu a fost socotită de ajuns, de vreme ce acestei „armade" zburătoare i s-a adăugat încă o unitate, ceea ce a dus la încălcarea limitelor precis stabilite printr-un tratat internațional, SALT-2, cu toate consecințele grave ce decurg de aci. Încă înainte de anunțarea știrii despre intrarea în serviciu a bombardierului „B-52" cu nr. 131, o persoană despre care este de presupus că se pricepe în materie, dat fiind că a ocupat funcția de ministru al apărării, fostul șef al Pentagonului, Robert McNamara, declara; „Limitele Tratatului SALT-2 constituie singurele restricții acceptate pentru armele strategice. Fără ele sîntem amenințați de primejdia unei curse nelimitate a înarmărilor".

Cuvinte-avertisment cărora au venit să li se adauge, în aceste zile, reacții de vie îngrijorare și dezaprobare din toate colțurile și părțile lumii, însoțite de aceeași stăruitoare întrebare : de ce ? De ce este nevoie să se acumuleze un număr suplimentar de avioane și rachete atît timp cît cu potențialul nuclearo-strategic existent Terra poate fi, oricum, prefăcută în cenușă ? O întrebare la care pînă acum nu s-a putut răspunde nici altei nedumeriri justificate : de ce a fost nevoie ca o bine cunoscută firmă de construcții aeriene să primească din partea autorităților americane o comandă specială (în valoare de un sfert de miliard de dolari) pentru a pune la punct un proiect menit să permită transformarea rapidă a aeronavelor de pasageri pe care le fabrică în avioane de transport al tehnicii de luptă ? Se știe că în fața sediului Națiunilor Unite se află o celebră statuie intitulată „Să transformăm săbiile în pluguri", simbolizînd vocația pașnică, însăși rațiunea existenței organizației mondiale. Oare acum se dorește inversarea acestei cerințe atît de arzătoare, intenționează comanditarii proiectului amintit să adopte ca deviză sui generis „Să transformăm plugurile în săbii" ? Oare să nu existe o altă cale ?

...Și, totuși, cît de simplu este răspunsul la asemenea întrebări. Să ne gîndim, bunăoară, că undeva, între Dunăre și Carpați, într-o țară iubitoare de pace, tancuri și autotunuri, alte mașini militare sînt modificate spre a fi folosite ca utilaje pentru irigații și îmbunătățiri funciare. Și să ne închipuim ce ar însemna extinderea unui asemenea exemplu. Studii de specialitate arată că este pe deplin posibil, de pildă, ca sateliții, instalațiile radar și dispozitivele laser cu destinație nucleară să fie utilizate pentru optimizarea sistemelor de telecomunicații și de transporturi aeriene și navale; ca programele nucleare să fie reconvertite în programe destinate unor construcții civile de anvergură, cum ar fi canalele de navigație; ca rezultatele cercetărilor pentru crearea de arme chimice și biologice să fie valorificate pentru combaterea dăunătorilor ; ca navele de război să fie reechipate în vederea prospectării resurselor submarine... Și cîte și mai cîte. Omenirea ar avea imens de cîștigat de pe urma unei asemenea reconversiuni pașnice, ca să nu mai vorbim de înlăturarea primejdiei unui cumplit holocaust.

Da, săbiile pot și trebuie să fie transformate în pluguri ! O cer interesele supreme ale supraviețuirii civilizației. Oare este atît de greu de înțeles acest lucru ?

R. CAPLESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul : Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360